

XALQ QƏZETİ

№ 72 (29044) 5 aprel 2019-cu il, cümə

Qəzet 1919-cu ildən nəşr edilir
www.xalqazeti.com

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

Azərbaycan ilə Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlərin səviyyəsi ildən-ilə yüksəlir

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın sənaye və ticarət nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 4-də Rusiya Federasiyasının sənaye və ticarət naziri Denis Manturovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyasının sənaye və ticarət naziri Denis Manturovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin ölkələrimiz arasında qarşılıqlı əlaqələrin daha da genişləndirilməsi işinə xidmət etdiyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlərin səviyyəsinin ildən-ilə yüksəldiyini və bütün sahələrdə fəal əməkdaşlığın həyata keçirildiyini bildirdi. Dövlətimizin başçısı müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən sənaye sahəsində əməkdaşlığın inkişafından məmnunluğunu ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev son illər ölkələrimiz arasında ticarət döviyyəsinin artmasının önəmini vurğuladı və bu sahədə artıq yaxşı nəticələrin əldə olunduğunu dedi. Dövlətimizin başçısı Rusiya şirkətlərinin Azərbaycanda fəal işlədiklərini və

bu şirkətlərin həm investor, həm də podratçı qismində müxtəlif layihələri icra etdiklərini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev maşınqayırma sahəsində də birgə layihələrin olmasından məmnunluğunu ifadə etdi, Rusiya banklarının Azərbaycanda iri sənaye müəssisələrini maliyyələşdirməsinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını ifadə edən nazir Denis Manturov Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı.

O, Azərbaycanda Rusiya ilə birgə şirkətlərin fəaliyyət göstərməsinin və ümumi layihələrin həyata keçirilməsinin iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsi üçün möhkəm əsas yaratdığını vurğuladı. Denis Manturov qeyd etdi ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

ötən ilin sentyabrında Rusiya Federasiyasına səfəri zamanı dövlət başçılarının müəyyənləşdirdiyi kimi iqtisadi əməkdaşlığın konkret sahələrinin inkişafı ilə bağlı fəal iş həyata keçirilir və yeni sahələr, o cümlədən rəqəmsallaşdırma üzrə perspektivlər müzakirə edilir.

Denis Manturov iqtisadi əməkdaşlığın inkişafında kibertəhlükəsizliyin önəmini xüsusi vurğuladı. Azərbaycan-Rusiya Sənaye Əməkdaşlığı Forumunun əhəmiyyətinə toxunan rusiyalı nazir forumda 60-dan artıq Rusiya şirkətinin iştirak etdiyini vurğulayaraq tədbirdə Azərbaycan şirkətləri ilə işgüzar müzakirələrin aparılacağına ümidvar olduğunu bildirdi.

Görüşdə neft maşınqayırması, kənd təsərrüfatı texnikasının və yük vaqonlarının birgə istehsalı, helikopterlərin servis mərkəzinin yaradılması, dərman istehsalı və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə edildi.

Dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Rusiya Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

AZƏRTAC

Ali Baş Komandan:

Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı haqlı olaraq Azərbaycan Ordusu ilə fəxr edə bilər və biz əsgərlərimizlə, zabitlərimizlə fəxr edirik.

Aprel döyüşləri müasir tariximizin ən uğurlu hərbi əməliyyatlarından biridir

Bu günlər Azərbaycan ictimaiyyəti 2016-cı ilin aprelində baş vermiş və ordumuzun şəksiz qələbəsi ilə nəticələnmiş məşhur "dördgünlük müharibə"nin üçüncü ildönümünü qeyd edir. Özü də böyük qürur hissi ilə. Çünki bu döyüşlər zamanı Ermənistan ordusu Azərbaycan əsgərinin gücü qarşısında sarsılaraq, döyüş meydanını qoyub qaçmış, ciddi məğlubiyyətə uğramışdı. Eyni zamanda, xalqımız əmindir ki, vaxt gələcək, Milli Ordumuz özünün böyük hərbi-texniki potensialından istifadə edərək, işğal altındakı bütün torpaqlarımızı azad etmək qətiyyətini göstərəcək. Buna heç kəs şübhəsi yoxdur. Çünki Silahlı Qüvvələrimizin peşəkarlığı, döyüş qabiliyyəti və qələbə ruhu çox yüksək səviyyədədir.

Bu fikirlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin aprelin 2-də Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsinin şəxsi heyəti ilə görüşündə də səsləndi. Dövlət başçımız 2016-cı

ilın Aprel döyüşləri ilə bağlı çıxışında qeyd etdi ki, artıq həmin günlərdən 3 il keçir. Aprel döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir. Döyüşlər zamanı itkilərimiz də olub, Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Yaralı hərbiçilərimizin müalicəsi, bərpası üçün dövlət əlindən

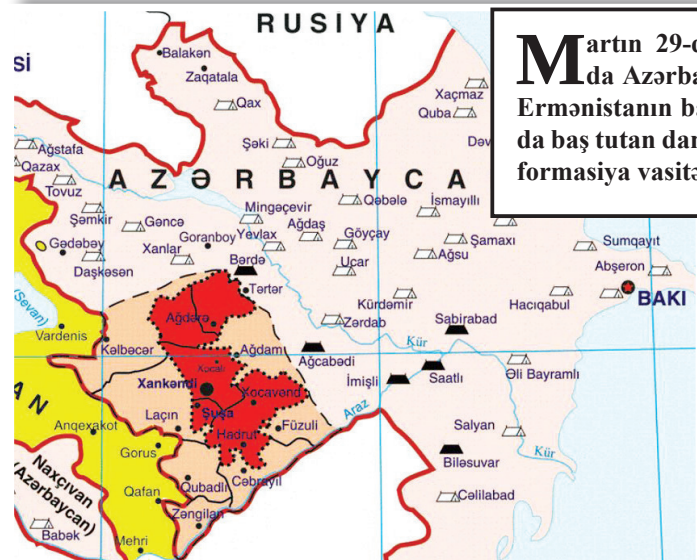
gələni əsirgəməyib və yaralanmış bütün hərbiçilər xoşbəxtlikdən normal həyata qayıdıblar.

Prezident bildirdi ki, Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun böyük tarixi qələbəsi, müasir tariximizin ən uğurlu hərbi əməliyyatlarından biridir. "Yaxşı bilirsiniz ki, döyüşlərə qədər Ermənistan silahlı qüvvələri işğal edilmiş ərazilərdən bizim yaşayış məntəqələrini, hərbi mövqelərimizi daim atəşə tuturdu. Ermənistanın təxribatının qarşısını almaq üçün Azərbaycan Ordusu çox uğurlu əməliyyat keçirmiş və vaxtilə işğal edilmiş Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsini işğalçılardan azad etmişdir. Minlərlə hektar torpaq işğalçılardan azad edildi, on minlərlə hektar ərazi nəzarətimizə keçdi. Vaxtilə işğal edilmiş torpaqlarda bu gün Azərbaycan bayrağı dalğalır. Döyüşlər zamanı hərbiçilərimiz peşəkarlıq, qəhrəmanlıq göstərmişlər. Bir daha göstərmişlər ki, Azərbaycan əsgəri, zabiti həm peşəkardır, həm Vətənə bağlıdır, həm də istənilən anda öz vəzifə borcunu yerinə yetirməyə hazırdır".

Şübhəsiz ki, Azərbaycanın müasir hərbi tarixində Aprel döyüşlərinin əhəmiyyəti böyükdür. Bu, hərbi cəhətdən çox uğurlu əməliyyat idi. Çünki qəhrəman əsgər və zabitlərimiz əlverişsiz mövqelərdən irəliləyərək çox önəmli strateji yüksəklikləri işğalçılardan azad etmiş, minlərlə hektar ərazini nəzarət altına almışlar.

(ardı 5-ci səhifədə)

Vyana danışıqları: ərazi bütövlüyünün bərpası ilkin şərt kimi

Martın 29-da Avstriyanın paytaxtı Vyana-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında baş tutan danışıqlara ekspertlər və kütləvi informasiya vasitələri böyük maraq göstərib.

Uzun müddət idi ki, tərəflər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli ilə bağlı müzakirə apara bilmirdilər. Bunun səbəbi Ermənistanda baş verən siyasi proseslər nəticəsində yaranmış iqtidar dəyişikliyi ilə bağlı idi. İndi isə proses yenidən canlanıb. Danışıqlarda ATƏT-in Minsk qrupunun

həmsədrləri də iştirak ediblər. Müzakirələrdən sonra münaqişə tərəfləri və həmsədrlər müsbət məzmununda fikir bildiriblər. Həmsədrlər yaydıqları bəyanatda pozitiv məqamı açıq ifadə ediblər. Ermənistanın baş naziri də bütövlükdə danışıqların faydalı olduğunu bəyan edib. Bunlarla yanaşı, dəqiq və dolğun qiyməti Azərbaycan Prezidenti verib. Həmin məqamın işığında Vyana görüşünün geosiyasi analizi üzərində dayanmaq istərdik.

(ardı 3-cü səhifədə)

Mehriban ƏLİYEV: Qarabağın hər bir kəndində, hər bir şəhərində Azərbaycan bayrağı dalğalanacaq!

Azərbaycan Ordusunun Qələbə imtahanı

Azərbaycanlıların soyqırımının hüquqi təhqiqatı

Avropada islamofobiya güclənib

» 4

» 5

» 8

» 12

N.M.Xudiyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına

görə Nizami Manaf oğlu Xudiyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 aprel 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycanda Paralimpiya hərəkətinin daha da inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək üçün Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Komitəyə 500 000 (beş yüz min)

manat ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 aprel 2019-cu il

Daşkəsən rayonunun Gəncə–Daşkəsən (27 km)–Quşçu–Çovdar–Çaykənd avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Üç min nəfər əhalinin yaşadığı 6 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Gəncə–Daşkəsən (27 km)–Quşçu–Çovdar–Çaykənd avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 8,5 milyon (səkkiz milyon beş yüz min) manatı Azərbaycan

Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 aprel 2019-cu il

Azərbaycanın Baş naziri Rusiyanın sənaye və ticarət naziri ilə görüşüb

□ **Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov aprelin 4-də Rusiya Federasiyasının sənaye və ticarət naziri Denis Manturovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.**

Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycan ilə Rusiya arasında dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərinin mövcud olduğunu bildirərək deyib: "Qarşılıqlı hörmət prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan-Rusiya münasibətləri strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşıyır və bütün sahələri əhatə edir. Əminəm ki, bu əlaqələr

gələcəkdə daha da inkişaf edəcək".

Baş nazir Novruz Məmmədov Bakıda keçirilən Azərbaycan-Rusiya Sənaye Əməkdaşlığı Forumunun önəmini vurğulayaraq bu tədbirin, həmçinin sənaye və ticarət naziri Denis Manturovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfərinin iqtisadi

di əlaqələrimizin daha da genişlənməsinə xidmət edəcəyinə əminliyini bildirib.

Azərbaycanda qeyri-neft sənayesi sahələrinin davamlı inkişafına, sənaye sahəsində sahibkarlıq fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsinə xüsusi diqqət göstərildiyini bildiren Baş nazir ölkəmizdə yaradılan sənaye parkları, o cümlədən Pirallahı Sənaye Parkı barədə ətraflı məlumat verib.

Azərbaycana səfərindən, keçirdiyi görüşlərdən məmnunluğunu ifadə edən rusiyalı nazir aparılan müzakirələrin

ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsinə təkan verəcəyinə inamını ifadə edib. Denis Manturov bildirib ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan konstruktiv yanaşmalar əlverişli biznes mühitinin formalaşmasında önəmli platforma rolunu oynayır.

Söhbət zamanı neft-kimya, maşınqayırma, aviasiya, əczaçılıq sahələrində əməkdaşlığa və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

□ **Aprelin 4-də Bakıda aidiyyəti dövlət qurumlarının nümayəndələrinin və sahibkarların iştirakı ilə Azərbaycan-Rusiya Sənaye Əməkdaşlığı Forumu keçirilib.**

Forumda çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin siyasi iradəsi və birgə səylərinin ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsi üçün möhkəm zəmin yaratdığını, bütün sahələrdə yüksələn xətt üzrə inkişaf edən Azərbaycan və Rusiya arasında əlaqələrin strateji səviyyədə olduğunu deyib. Qeyd edib ki, təkcə ötən il ərzində Azərbaycan və Rusiya prezidentləri 6 dəfə görüşüb. Prezident İlham Əliyev Rusiyaya 3 səfər edib, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin IX Azərbaycan-Rusiya Regionalarası Forumunda iştirak edib. Bu görüşlərdə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, layihələrin və təşəbbüslərin həyata keçirilməsi müzakirə edilib, bir sıra mühüm sənədlər imzalanıb. Dövlət təsərrüfatı və sair sahələrdə 700-dək Rusiya kapitalı müəssisəsinin fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdırıb. İndiyədək Rusiya tərəfi Azərbaycan iqtisadiyyatına 4,4 milyard dollar investisiya qoyub. Azərbaycanın Rusiyaya yatırdığı investisiyaların həcmi 1,2 milyard dollardan çoxdur: "Ölkəmiz Rusiya ilə sənaye sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verir. "SOCAR Polymer" layihəsi, Pirallahı Sənaye Parkında əczaçılıq müəssisəsinin yaradılması, Gəncə Avtomobil Zavodunun Rusiyanın "Kamaz" və "Ural" zavodları ilə əməkdaşlığı, "Azərmas" və "QAZ" şirkətləri arasında birgə layihələrin reallaşdırılması qarşılıqlı investisiya qoyuluşu sahəsində önəmli layihələrdən sayılır.

Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov Azərbaycan və ölkəsinin strateji tərəfdaşlar olduğunu, iki ölkə prezidentlərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiklərini, yüksək səviyyəli intensiv qarşılıqlı səfərlərin bunun bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Forumda çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin siyasi iradəsi və birgə səylərinin ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsi üçün möhkəm zəmin yaratdığını, bütün sahələrdə yüksələn xətt üzrə inkişaf edən Azərbaycan və Rusiya arasında əlaqələrin strateji səviyyədə olduğunu deyib. Qeyd edib ki, təkcə ötən il ərzində Azərbaycan və Rusiya prezidentləri 6 dəfə görüşüb. Prezident İlham Əliyev Rusiyaya 3 səfər edib, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin IX Azərbaycan-Rusiya Regionalarası Forumunda iştirak edib. Bu görüşlərdə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, layihələrin və təşəbbüslərin həyata keçirilməsi müzakirə edilib, bir sıra mühüm sənədlər imzalanıb. Dövlət təsərrüfatı və sair sahələrdə 700-dək Rusiya kapitalı müəssisəsinin fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdırıb. İndiyədək Rusiya tərəfi Azərbaycan iqtisadiyyatına 4,4 milyard dollar investisiya qoyub. Azərbaycanın Rusiyaya yatırdığı investisiyaların həcmi 1,2 milyard dollardan çoxdur: "Ölkəmiz Rusiya ilə sənaye sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verir. "SOCAR Polymer" layihəsi, Pirallahı Sənaye Parkında əczaçılıq müəssisəsinin yaradılması, Gəncə Avtomobil Zavodunun Rusiyanın "Kamaz" və "Ural" zavodları ilə əməkdaşlığı, "Azərmas" və "QAZ" şirkətləri arasında birgə layihələrin reallaşdırılması qarşılıqlı investisiya qoyuluşu sahəsində önəmli layihələrdən sayılır.

Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov Azərbaycan və ölkəsinin strateji tərəfdaşlar olduğunu, iki ölkə prezidentlərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiklərini, yüksək səviyyəli intensiv qarşılıqlı səfərlərin bunun bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov Azərbaycan və ölkəsinin strateji tərəfdaşlar olduğunu, iki ölkə prezidentlərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiklərini, yüksək səviyyəli intensiv qarşılıqlı səfərlərin bunun bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov Azərbaycan və ölkəsinin strateji tərəfdaşlar olduğunu, iki ölkə prezidentlərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiklərini, yüksək səviyyəli intensiv qarşılıqlı səfərlərin bunun bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov Azərbaycan və ölkəsinin strateji tərəfdaşlar olduğunu, iki ölkə prezidentlərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinə böyük önəm verdiklərini, yüksək səviyyəli intensiv qarşılıqlı səfərlərin bunun bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

D.Manturov bu gün Rusiya tərəfindən 60-dan çox şirkətin iştirakı ilə keçirilən sənaye əməkdaşlığı forumunun, aparılan müzakirələrin iqtisadi sferada qarşılıqlı faydalı birgə fəaliyyət baxımından əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb.

Rusiya nazir ötən ilin ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı baxımından uğurlu olduğunu və Rusiya-Azərbaycan tərəfdaşlığının daha da güclənəcəyinə əminliyini bildirib. D.Manturov bir sıra sahələrdə, o cümlədən ticarət və investisiya sahəsində müsbət dinamikanın olduğunu qeyd edərək, bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, ölkələrimiz arasında neft-qaz maşınqayırması, İKT, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və sair sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı üçün böyük potensial var.

Azərbaycan-Rusiya İsgüzar Şurasının sədri Səməd Qurbanov Azərbaycan-Rusiya iqtisadi əməkdaşlığının uğurlu inkişaf etdiyini vurğulayıb və Azərbaycan-Rusiya İsgüzar Şurasının bu istiqamətdə fəaliyyəti barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, Azərbaycan və Rusiya arasında iqtisadi və investisiya qoyuluşu sahəsində əlaqələrin, iş adamları arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məqsədilə Rusiya-Azərbaycan İsgüzar Şurası ilə yaxından əməkdaşlıq edilir.

S.Qurbanov diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan-Rusiya İsgüzar Şurasının əsas prioritetlərindən biri Rusiya şirkətləri ilə Azərbaycanda birgə müəssisələrin yaradılması və istehsal olunacaq məhsulların yerli bazarda satışının və üçüncü ölkələrə ixracının təşkilidir və bu istiqamətdə tədbirlər həyata keçirilir.

Rusiya İxrac Mərkəzinin direktoru Andrey Slepnev iş adamları arasında əlaqələrin genişləndirilməsinin, bu istiqamətdə yüksək texnologiyaların tətbiqinin önəmini diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, Rusiya iş adamları Azərbaycanı tərəfdaşlarla əməkdaşlığın inkişafında maraqlıdır.

Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) rəhbəri

vəzifəsini icra edən Yusif Abdullayev Azərbaycanın biznes və investisiya imkanları barədə məlumat verib.

Forum çərçivəsində Sumqayıt Texnologiyalar Parkı ilə "Rostselmas" kombayn zavodu arasında əməkdaşlıq və münasibətlərin təşkilatı sazişi, Sumqayıt Texnologiyalar Parkı və "Transmaşholding" arasında əməkdaşlıq haqqında memorandum, "AzOkso" ilə "ServiceInvest" arasında hasarlılama sistemlərinin qurulmasına dair memorandum imzalanıb.

Forum öz işini "Rəqəmsal Texnologiyalar", "Neft maşınqayırması" və "Kənd təsərrüfatı maşınqayırması" mövzularında sessiyalarla davam etdirib. Həmin gün iqtisadiyyat naziri Ş.Mustafayev Rusiyanın sənaye və ticarət naziri D.Manturovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Görüşdə ölkələrimizin sənaye potensialı, bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr arasında əməkdaşlıq və birgə layihələrin həyata keçirilməsi məsələləri müzakirə olunub.

Ş.Mustafayev Azərbaycanla uğurla həyata keçirilən sənayeləşmə siyasəti, ölkəmizin sənaye potensialı, yaradılmış sənaye parkları və məhəllələri, birgə layihələr və əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanları barədə məlumat verib.

D.Manturov ölkəsinin Azərbaycanla əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlı olduğunu qeyd edib, Rusiya-Azərbaycan iqtisadi əməkdaşlığının inkişafı perspektivləri barədə fikirlərini bölüşüb.

Görüşdə maşınqayırma, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı texnikası istehsalı, gəmiqayırma, kimya sənayesi və əczaçılıq, aqrar məhsul istehsalı və digər sahələrdə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi, müxtəlif sahələrdə birgə müəssisələrin təşkili, Azərbaycan sənaye məhsullarının ixracının artırılması, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi və sair məsələlər müzakirə edilib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi də aparılıb.

AZƏRTAC

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 145

Sürücülük vəsiqəsinin təsvirinin, spesifikasiyasının və nümunəsinin təsdiq edilməsi haqqında

"Yol hərəkəti haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1172-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 noyabr tarixli 24 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 26 iyun tarixli 151 nömrəli

Fərmanının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR**:

1. "Sürücülük vəsiqəsinin təsviri" təsdiq edilsin (1 nömrəli əlavə).
2. "Sürücülük vəsiqəsinin spesifikasiyası" təsdiq edilsin (2 nömrəli əlavə).
3. "Sürücülük vəsiqəsinin nümunəsi" təsdiq edilsin (3 nömrəli əlavə).
4. Traktorları və kənd təsərrüfatı texnikası hesab edilən digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülük vəsiqəsinin təsvirini, spesifikasiyasını və nümunəsini Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı

Bakı şəhəri, 2 aprel 2019-cu il

Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla təsdiq etsin.

5. Bu Qərarla dəyişikliklər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qeyd: Qərara edilmiş əlavələrin tam mətni ilə www.cabmin.gov.az və www.xalqgazeti.com saytlarında tanış ola bilərsiniz.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 147

"Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 10 iyul tarixli 287 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

"Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının

2018-ci il 30 noyabr tarixli 1373-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli 812 nömrəli Sərəncamının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 10 iyul tarixli 287

Bakı şəhəri, 3 aprel 2019-cu il

nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 7 (II kitab), maddə 1623) ilə təsdiq edilmiş "Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası"nın 1.1-ci bəndinə "tərkibi" sözdən sonra "və eyni dozalı" sözləri əlavə edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Vyana danışıqları: Ərazi bütövlüyünün bərpası ilkin şərt kimi

(əvvəl 1-ci səhifədə)

Baş tutan görüş: format dəyişmir!

Ermənilər çox sevinirlər ki, nəhayət, N.Paşinyan Azərbaycan Prezidenti ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı rəsmi müzakirə aparmaq üçün görüşə bildi. Vyanaya qədər İlham Əliyevlə N.Paşinyan Düşənbədə və Davosda danışıqmışlar. Ancaq ilk dəfə idi ki, Vyanada münaqişənin həlli ilə bağlı üç saatdan çox davam edən danışıq oldu.

Ermənilər nəyə sevinirlər? Hesab edirlər ki, N.Paşinyan İlham Əliyevlə müzakirə apara bilirsə, deməli, Azərbaycan tərəfi Ermənistanın yeni iqtidarının legitimliyini qəbul edir. Eyni zamanda, N.Paşinyanla da nəyisə müzakirə etməyin lazım olduğunu qəbul edir. Əslində, bunlar beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində olan hadisələrdir və Azərbaycan üçün heç bir problem yaratmır. Bu səbəbdən Ermənistan üçün daha vacib olanı Azərbaycanın hərbi yola torpaqları azad etmək planını hələ işə salmamasıdır. Ermənistan mediasında yer alan informasiyaları ermənilərin məhz bu məqamdan çox çəkindiylə göstərir.

Reallıq isə bir qədər başqa müstəvidədir. Məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan heç zaman münaqişənin sülh yolu ilə həllinə etiraz etməyib, əksinə, həmişə bu xəttə sadıq qalıb. Lakin Ermənistan nə zaman tacavüzkar kimi davranmağa çalışıb, Azərbaycan Ordusu onun cavabını verib. 2016-cı ilin aprelində və daha sonra Naxçıvanda Azərbaycan Ordusunun uğurlu əməliyyatından sonra Ermənistan hakimiyyəti anladı ki, güc dili ilə Azərbaycanla danışmaq onu fəlakətə aparır. Bu səbəbdən N.Paşinyanın İlham Əliyevlə müzakirə apara bilməsinə çox çalışırdılar.

Vyanada aparılan danışıqlar yuxarıda vurğulananlarla yanaşı, onu da göstərdi ki, Ermənistan danışıqlar prosesinə heç bir pozitiv impuls verə bilmir. Vyanada Ermənistanın Dağlıq Qarabağdakı separatçı-terrorçuları danışıqlar prosesinə qoşmaq cəhdinin fiasko ilə nəticələndiyi bir daha aydın oldu. N.Paşinyan məcburən Azərbaycan Prezidenti ilə danışıqlarla bağlı fikir mübadiləsi apardı. Və orada qondarma “DQR”dən nümayəndə yox idi. Bu məqam N.Paşinyanın “ortaq təhlükəsizlik şurası” planının da sabun köpüyü olduğunu nümayiş etdirdi. Çünki “Ermənistan və Artsaxın (Qarabağ – redaktorun qeydi) təhlükəsizlik şuralarının birgə toplantısı”ndan sonra N.Paşinyan ədəbazlıqla demişdi ki, “Artsax ona öz adından danışıqlar aparmaq hüququnu vermədi”. Vyanada

isə N.Paşinyan, əslində, bütün erməni separatçıların adından danışıb. Özü də o, humanitar əlaqələrdən, xalqlar arasında münasibətlərin yaranmasından bəhs edib. Ermənistanın baş naziri sevincək bəyan edib ki, görüş müsbət olub. Danışıqlarda irəliləyiş olmasa da, “müzakirələr başlayıb”. Yəni Ermənistan hakimiyyəti müzakirə faktının olmasına sevinir. Təbii ki, Azərbaycan Ordusunun gücünü görənlər bir daha onunla qarşılaşmamağa üstünlük verməlidir. Lakin məsələnin başqa tərəfləri də vardır.

Əlbəttə, münaqişənin danışıqlar yolu ilə həlli Azərbaycanla da sərf edir. Əsas odur ki, torpaqlar işğaldan azad edilsin. İşğalçı rədd olub getsin. Ermənilərdə olan türk-müsəlman fobiyası tarixin arxivinə atılsın. Ancaq Ermənistanın müdafiə naziri D.Tonoyanın Vaşinqtonda dediyi bir neçə cümlə bu ölkənin hələ də qeyri-konstruktiv mövqedə olduğunu təsdiq edir. Orada erməni nazir “yeni ərazilər uğrunda yeni müharibə” tezisini “kəşf etdiyini” utanmadan söyləyib. ABŞ-ünün demokratiyanın beşiyi sayır, erməni isə məhz orada bəyan edir ki, Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal etməyə hazırlaşır. Maraqlıdır ki, D.Tonoyanın beynəlxalq hüquqa tam zidd olan bu sərəmsəlməsinə Vaşinqton reaksiya verməyib. Əgər belə bir fikri İranın və ya başqa bir müsəlman ölkəsinin müdafiə naziri söyləsəydi, Qərb necə reaksiya verərdi? Sualın cavabı İraq, Əfqanıstan, Suriya və digər müsəlman ölkələrində baş verənlərdədir.

Əslində, Azərbaycan üçün bu kimi söyləntilər boş bir şeydir. Ermənistan ordusu Azərbaycanı qarşı bir addım atdığı andan darmadağın olacaq. Bunu ermənilər yaxşı bilir, buna görə də “yeni ərazi” iddiasının onlar üçün yeni faciələr gətirəcəyinə şübhə etmirlər. Ancaq Vyanada Ermənistanın baş nazirinin humanitar əlaqələrdən danışdığı bir vaxtda müdafiə nazirinin ABŞ-də müharibədən dəm vurməsi erməni siyasi düşüncəsinin anormallığından xəbər verir. Bu baxımdan N.Paşinyanın müsbət hal kimi qiymətləndirdiyi danışıqların necə sonuc-lamaçağı aydın deyil.

Həqiqət anı: Prezident danışıqları obyektiv və dəqiq qiymətləndirib

Əsas odur ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin danışıqlarla bağlı ifadə etdiyi dəqiq, obyektiv və lakonik fikirlərin fonunda ermənilərin söylədikləri çox səhv və qeyri-obyektiv görünür. Dövlət başçısı İlham Əliyev Rusiyanın TASS agentliyinə verdiyi müsahibədə vurğulayıb: “Bildiyiniz kimi, xarici işlər nazirləri bir neçə raund danışıqlar aparıblar. Görüş ona görə mühümdür ki, məsələnin mahiyyəti ilə bağlı danışıqlar prosesinə yeni start verilib. Biz etimadı, ola bilsin ki, insanlar arasında təmaslar çərçivəsində möhkəmləndirməklə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Bundan əvvəl ictimaiyyət nümayəndələri arasında təmaslar olub. Yəni, hələ bu barədə danışmaq təzdir, lakin humanitar məsələlər gəldikdə, bu, nəzərdə tutulur. Çünki danışıqlar prosesi təbii ki, həm də humanitar aksiyalarla dəstəklənməlidir”.

Deməli, hələlik danışıqlar prosesində etimad məsələsi önəm kəsb edir. Bu səbəbdən məsələnin mahiyyəti ilə bağlı danışıqlara başlanması müsbət haldır. Bu çərçivədə humanitar məsələlərin də müzakirəsi mümkündür, ancaq o barədə danışmaq hələ təzdir. Konkret vəziyyət bundan ibarətdir. Azərbaycan Prezidenti fikirlərini inkişaf etdirərək bəyan edib: “Lakin mən hesab edirəm, əsas odur ki, danışıqların formatı dəyişilməz qalıb. Danışıqlar uzun illər olduğu kimi, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında aparılır. İkincisi, danışıqlar prosesinə yeni təkan verilib. Bu da vacibdir. Biz Minsk qrupunun həmsədrələrinin 9 mart tarixli bəyanatını, – siz yaqın ki, onlarla tanışsınız, – çox müsbət qiymətləndirdik. Orada deyilir ki, danışıqlar formatının dəyişdirilməsi yalnız iki tərəfin razılığı ilə ola bilər. Azərbaycan tərəfi təbii ki, buna razılıq vermədi. Ona görə də biz prinsipicə substantiv danışıqların davam etdirilməli olduğu vəziyyətə qayıtdıq”.

Aydındır ki, danışıqların səmərəli olması üçün onun hansı formatda

aparılməsi çox vacibdir. Nə Azərbaycan tərəfi, nə də həmsədrlər N.Paşinyanın danışıqların formatını dəyişməklə bağlı irəli sürdüyü iddianı dəstəkləməyiblər. Bu o deməkdir ki, N.Paşinyan özü də istəmədən öncəki formatda danışıqlar masasına oturmali olub. Bunu etməsəydi, Ermənistan ciddi zərbələr alacaqdı. Deməli, erməni KİV-inin hay-küyünə baxmayaraq, rəsmi İrəvan yeni heç nə təklif edə bilməyib və edə biləcəyi ehtimalı da çox aşağıdır. Danışıqların bu formatda davam etdirilməsi BMT Nizamnaməsini, Helsinki Yekun Aktını və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamnaməsi istiqamətində qəbul edilmiş çoxsaylı beynəlxalq sənədləri nəzərə almağı tələb edir. Bu isə avtomatik olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasını şərt kimi qoyur. Dövlət başçısı İlham Əliyev həmin bağlılıqda ifadə edib: “Xarici işlər nazirlərinin tapşırıqlar verilib. Onlar çox güman ki, nəticəyə yönələn danışıqlar prosesini davam etdirmək üçün yaxın vaxtlarda görüşəcəklər. Bizim üçün birinci yerdə beynəlxalq səviyyədə tanınmış Azərbaycan ərazilərinin beynəlxalq hüquq, Helsinki Yekun Aktı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnaməsi çərçivəsində işğaldan azad edilməsi məsələsi durur”.

Olduqca konkret, dəqiq və aydın ifadə edilib – Ermənistan silahlı qüvvələri işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmalı, BMT-nin dörd qətnaməsi yerinə yetirilməlidir! Əlbəttə, bu şərtlərin ödənilməli halda humanitar əlaqələrə heç kəs etiraz etməz. Yəni humanitar əlaqələr məqsəd deyil, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması üçün lazım olan psixoloji məqamdır. Bu həqiqəti erməni ictimaiyyətinin də anlaması zamanı gəlib. Vyanada danışıqlarının müsbət tərəfi məhz bu kimi məqamların artıq müzakirəyə çıxarılması ilə bağlıdır.

NEWTIMES.AZ

Bu iclası ikitərəfli və regional gündəliyimizin maraqlı kəşməsi zamanında təşkil etdik. Münasibətlərimizdə elə bir sıxıq var ki, mən bunu çox müsbət və siyasi nöqteyi-nəzərdən yaradıcı hesab edirəm. Bu, digərləri ilə olan münasibətlərimizdən çox fərqlidir. Belə ki, bu, Avropa İttifaqı üçün də regionda digərləri ilə münasibətlərimizdən müsbət mənada fərqli olmalıdır. Biz siyasi gündəliyimizi dəstəkləməliyik. Biz imkanlarımızı maksimum səviyyəyə çatdırmağa ehtiyac duyuruq. Bu fikirləri xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Azərbaycan-Avropa İttifaqı Əməkdaşlıq Şurasının 16-cı iclasında bildirib.

Avropa İttifaqı ilə yeni sazişə dair danışıqlarımızı yekunlaşdırmağa çox yaxınıq

Nazir deyib: “İlk növbədə, bizim yeni ikitərəfli sazişimizlə (layihə) necə və haraya gedəcəyimizi müzakirə etməyə ehtiyacımız var. İnanıram ki, danışıqlarımızı yekunlaşdırmağa çox yaxınıq. Bu yaxınlarda biz danışıqların onun bütün üç hissəsi üzrə sinxronlaşdırmağa müvəffəq olmuşuq. Belə ki, artıq 90 faizi razılaşdırıldığına görə bu gün bizim olduqca yaxşı imkanımız var. Son vaxtlar biz bir sıra dəyişmə masalar və videokonfranslar keçirmişik və eyni zamanda, qarşıdan gələn günlərdə bunu davam etdirməyə çalışırıq. Mən danışıqları tezliklə yekunlaşdırmaq istiqamətində birgə imkanlarımızın mövcudluğu ilə bağlı müsbət fikirdəyəm. Lakin əlbəttə ki, Azərbaycan üçün ən vacibi mahiyyət məsələsidir.

Biz, həmçinin dialoqumuzun strateji əhəmiyyət kəsb edən məsələlərini də əhatə edəcəyik. Bunlar enerji və nəqliyyat ilə bağlı məsələlərdir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan regionda və kənarda bir sıra əlaqələndirmə layihələrinin təşəbbüskarı kimi çıxış edir. Bütün bunların məqsədi ticarət kanallarının səbəksini yaratmaq və regionda siyasi və iqtisadi sabitliyi, rifahı təmin etməkdir. Faktiki olaraq, biz nəqliyyat sahəsində Aİ ilə ayrıca dialoqa başlanışıq. Həmçinin biz vahid aviasiya üzrə sazişlə bağlı danışıqlar aparırıq. Hökumət və sənaye sahəsində olan tərəfdaşlarımızla birlikdə biz enerji üzrə tamamilə yeni bir mənbədən – Azərbaycanı Aİ bazasına, onun sənayesinə və insanlarına daha çox təbii qazın çatdırılmasını mümkün edəcək Cənub Qaz Dəhlizinin tikintisini yekunlaşdırırıq. Azərbaycan bunu mümkün edir. Aİ bazasını Azərbaycandan daha çox qaz alması üçün daha cəlbədicə etmək

istəyirsə, tərəfdaşlarımız daha çox say göstərməlidir.

Yalnız imkanlarımız deyil, həm də çətinliklərimiz var. Buna görə də bu yaxınlarda Təhlükəsizlik Dialoqunu da başlatmışıq. Biz təhlükəsizlik, terrorizmə və ekstremizmə qarşı mübarizə və digər bir çox məsələlərdə oxşar təsəvvürlə tərəfdaşlığımızı necə siyasi cəhətdən dəstəkləyə biləcəyimizi görmək istəyirik. Qeyri-qanuni miqrasiya ilə birlikdə bu məsələlər hamımız üçün ciddi narahatlıq doğura bilər. Burada xüsusilə nəzərə çatdırmaq istərdim ki, beynəlxalq hüquq prinsiplərinin davam edən pozuntularının nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində müvəffəqiyyətsizlik, habelə münaqişənin həlli kontekstində bu prinsiplərin yanlış təfsir olunması və selektiv tətbiqi qaydalara əsaslanan Avropa düzənini pozur. Hesab edirəm ki, əgər Avropa İttifaqı qonşuluq siyasətini inkişaf etdirsə və regionda digər ölkələrə gəldikdə buna siyasi və maliyyə baxımından bu qədər çox sərmayə qoyursa onda əlbəttə ki, qaydalara əsaslanan bir yanaşma olmalıdır.

AZƏRTAC

Vyana görüşü danışıqlar prosesini sürətləndirə bilər

Bu il martın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Ermənistanın baş naziri arasında ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin vasitəçiliyi ilə görüş keçirildi. Müzakirələrin nəticəsi olaraq, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri və həmsədrlər tərəfindən birgə “3+2” formatında bəyanat verilmişdir. Bu görüş danışıqlar prosesinə yeni bir impuls vermişdir. Bu barədə söz düşəndə Azərbaycan Tibb Universitetinin professoru, tibb elmləri doktoru Anar Ağayev dedi:

– Mən Vyanada möhtərəm Prezidentimizin Ermənistan hökumətinin başçısı ilə görüşü, aparılan müzakirələr ilə bağlı mediada yayılan xəbərləri dərin maraqla izləyirəm. Hesab edirəm ki, bu görüş Azərbaycan Respublikasının növbəti diplomatik uğurudur.

Vyanada keçirilən müzakirələr bir daha təsdiq etdi ki, danışıqlar yalnız Azərbaycan Respublikası və Ermənistan arasında aparılmalıdır və danışıqların formatı dəyişməz qalmalıdır. Bununla da, Ermənistan tərəfinin danışıqların formatının dəyişdirilməsi ilə əlaqədar ədalətsiz, qeyri-qanuni söyləri səmərəsiz qaldı.

Yeri gəlmişkən, bəyanatda atəşkəsə bağlı məqamlar da qeyd edilmişdir. Bildirilir ki, atəşkəsin davam etdirilməsi, danışıqların intensiv, substantiv əsaslarla bir-birini tamamlaması vacib şərtlərdəndir, bunlar paralel və davamlı aparılmalıdır. Azərbaycan bu prinsiplərə hər zaman sadıq qalıb. Lakin rəsmi İrəvan heç olmasa bundan sonra danışıqlarda konstruktiv mövqə tutacaqmı? Bunu indidən demək çətindir. Hər şeyi zaman göstərəcək. Danışıqlar

lar prosesinin mahiyyətinə gəldikdə, Azərbaycan Respublikasının mövqeyi bəllidir və birmənalı xarakter daşıyır. Mövqeyimizi əsasən BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri təşkil edir. Həmin qətnamələrinin tələblərinə uyğun olaraq, Ermənistan qoşunları Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmalı və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi təmin olunmalıdır.

Mən müstəqil Azərbaycan dövlətinin vətəndaşı, bir ziyalı olaraq Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə Azərbaycan dövləti tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində atılan ardıcıl və qətiyyətli addımları tamamilə dəstəkləyirəm. Ümid edirəm ki, Vyanada görüşündən sonra sülh danışıqları müsbət nəticələnlə bilər. Əks təqdirdə, Azərbaycan xalqı hər yolu ilə doğma torpaqlarını işğaldan azad etməli olacaq. Bu həqiqəti Ermənistan rəhbərliyi unutmamalıdır.

Söhbəti qələmə aldı: M.HACIXANLI, “Xalq qəzeti”

Bu il martın 29-da Avstriyanın paytaxtı Vyanada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında aparılan danışıqlardan söhbət açarkən, əvvəlcə bir məqamı xatırlatmaq istərdim. Bu da işğalçı dövlətin neçə illərdə ki, reallaşdırmağa çalışdığı məkrli bir məqsədin – Dağlıq Qarabağın separatçı-terrorçularını danışıqlar prosesinə qoşmaq cəhdinin fiasko ilə nəticələnməsi ilə bağlıdır. Xatırladım ki, N.Paşinyan sözügedən danışıqlardan hələ bir müddət əvvəl “Ermənistan və Dağlıq Qarabağın təhlükəsizlik şuralarının birgə toplantısı”nda iştirak etmişdi və bununla əlaqədar keçirilən mətbuat konfransında lovğılıqla “Artsax ona öz adından danışıqlar aparmaq hüququnu vermir”, – deyə bildirmişdi. Bu, əslində, N.Paşinyanın separatçıları danışıqlar prosesinə qoşmaq hiyləsindən xəbər verirdi.

İşğalçı ölkə Azərbaycan Ordusunun nəyə qadir olduğunu yaxşı bilir

Amma işğalçı ölkənin baş naziri unudur ki, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən zəbt edilməsi faktından beynəlxalq qurumlar da yaxşı xəbərdardır. Helsinki Yekun Aktı və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri dünya ictimaiyyətinə məlumdur. Beynəlxalq hüququn tələblərinə uyğun şəkildə tacavüzkar Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılma, ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyinin təmin olunma tələbi heç kəsə sirr deyil.

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, Azərbaycan hər zaman münaqişənin sülh yolu ilə həllinin tərəfdarı olub. Tacavüzkar dövlətlə danışıqlarda, eləcə də bu məsələ ilə bağlı beynəlxalq

səviyyəli bütün görüşlərdə bu xəttə sadıq qalıb. Ermənistan isə həmişə çirkin niyyətini bəyan edib, ölkəmizə qarşı qəsbkar münasibət sərgiləyib. Təəssüf ki, Nikol Paşinyan, eləcə də ondan əvvəlki Ermənistan rəhbərləri Azərbaycanın səbr kasasının bir gün daşacağını, ordumuzun işğalçı ölkəni respublikamızın hüddudlarından kənara atacağını anlamayıblar. Ermənistan silahlı qüvvələri vaxtaşırı təxribatlar törədiblər, atəşkəs rejimini pozublar. Təbii ki, cavablarını da alıblar. Elə 2016-cı ilin aprelində və daha sonra Naxçıvanda baş verən məlumi hadisələr bunun bariz ifadəsidir. Bəli, bu gün Ermənistan yaxşı bilir ki, Azərbaycanla güc dilində danışmaq, ona hədə-qorxu gəlmək gülüncdür. İşğalçı ölkə Azərbaycan Ordusunun nəyə qadir olduğundan xəbərdardır.

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin aprelin 2-də Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsindəki çıxışında da dövlətimizin başçısı dedi ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordulara sırayındadır. Bu fikir əslində işğalçı Ermənistanla verilən ciddi ismarıq kimi qiymətləndirilə bilər. Yəni danışıqlar prosesini imitasiya, yaxud manipulyasiya etmək cəhdlərinə Azərbaycan sona qədər dözmək fikrində deyil və respublikamız öz torpaqlarını müharibə yolu ilə azad etmək hüququnu özündə saxlayır.

Bir sözə, hazırda Azərbaycan bütün üstünlüklərə sahib olan ölkə kimi öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə hazırdır, buna qadirdir və geostrateji

şərtlərə əsasən yeri gələndə bu istiqamətdə qəti addımlar atacaq. Ermənistan da bunu dərinəndirəcək. Anlayır ki, onun Azərbaycanla qarşı hər hansı bir addımının qarşısı ordumuz tərəfindən kəskin şəkildə alınacaq.

Bu məqamda yenidən N.Paşinyanın separatçıları danışıqlar prosesinə qoşmaq cəhdinə qayıtmaq istərdim. Cənab İlham Əliyev son çıxışlarının birində bəyan edib: “Lakin mən hesab edirəm, əsas odur ki, danışıqların formatı dəyişilməz qalıb. Danışıqlar uzun illər olduğu kimi, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında aparılır. İkincisi, danışıqlar prosesinə yeni təkan verilib. Bu da vacibdir. Biz Minsk qrupunun həmsədrələrinin 9 mart tarixli bəyanatını, – siz yaqın ki, onlarla tanışsınız, – çox müsbət qiymətləndirdik. Orada deyilir ki, danışıqlar

formatının dəyişdirilməsi yalnız iki tərəfin razılığı ilə ola bilər. Azərbaycan tərəfi təbii ki, buna razılıq vermədi. Ona görə də biz prinsipicə substantiv danışıqların davam etdirilməli olduğu vəziyyətə qayıtdıq”.

Bəli, Azərbaycanın Ermənistanla bağlı mövqeyi aydın və qətidir. Danışıqlar ikitərəfli formatda davam etdirilməli və bu zaman BMT Nizamnaməsi, Helsinki Yekun Aktı və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamnaməsi istiqamətində qəbul edilmiş çoxsaylı beynəlxalq sənədlər nəzərə alınmalıdır. Şübhəsiz ki, belə hal bütövlükdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasını əsas şərt kimi qəbulu qoyur.

Sonda onu da deməyi lazım bilirik ki, Ermənistan rəhbərliyi ilə indiyədək çoxsaylı danışıqlar aparılıb. Görüşlərdə düşmən tərəfi sülhə tərəfdar olmaq niyyətini ifadə edib. Amma danışıqlardan dərhal sonra işğalçı dövlətin rəhbərliyi əvvəlki mövqeyi ilə bağlı bəyanatlar verib. Məsələn, Vyanada danışıqlardan az sonra işğalçı ölkənin müdafiə nazirinin “yeni ərazilər tutmaq üçün yeni müharibə” formulu təqdim etməsi tamamilə qəbuləlməzdir. Belə bir fikir iki ölkə rəhbəri səviyyəsində reallaşan Vyanada görüşü və onun nəticəsində qəbul edilmiş birgə bəyanata qətiyyətin uyğun gəlmir.

Günəl MƏLİKLİ, AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun elmlər doktoru proqramı üzrə doktorantı, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru

Mehriban ƏLİYEVƏ: Qarabağın hər bir kəndində, hər bir şəhərində Azərbaycan bayrağı dalğalanacaq!

Heydər Əliyev Fondu yaranan gündən Azərbaycan qadınını dünyanın müxtəlif ölkələrində ən yüksək səviyyədə təmsil edən Mehriban xanımı hər zaman fəxrlə izləmişəm. Dünyanın hər yerində onun haqqında xoş sözlər söyləyəndə qürur hissi keçirmişəm ki, bizim belə birinci xanımız var! Çünki o, dünyada sadəcə birinci xanım olduğu üçün tanınanlardan deyil, daha çox öz xeyirxah əməlləri ilə ad-san qazanan bir lider xanımdır! Bu gün o, dünyanın lider xanımları arasında düşüncə, fikir və əməlləri ilə özünəməxsus özəl yer tutub. Azərbaycan xanımının nümunəsini dünyaya bəyan edib və əsl örnəkdir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva təkcə öz övladının deyil, bütün əsgərlərin anası olduğunu sübut etdi

Son hadisələr isə onu tek Azərbaycanın yox, bütün Şərq qadınının rəmzinə çevirdi. Evsizlərə arxa oldu, kimsəsizlərə dayağ durdu, haqsızlığa uğrayanların yanında dayandı, ədalətsizliklə üzləşənləri işlərinə bərpə etdi, bir sözle, haqqı nahəqqa vermədi. Birinci vitse-prezident kimi Azərbaycan Prezidenti ilə birgə el-ələ verib xalqın hər bir nümayəndəsinin probleminə çiyin verdi, onlara ana-bacı oldu. O, milyonlara analıq etmək missiyasını daşıyaraq, sübut etdi ki, təkcə övladı üçün əsgər anası deyil, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi formasını geyinən bütün əsgərlərin anasıdır.

Analıq missiyasını şərfəle daşıyan Mehriban xanımı bir də 26 iyununda -- möhtəşəm paradda izləyəydiniz. Göz yaddaşıma köçürdüyüm bir məqamı yazmadan keçə bilmirəm. Anladacağam an, paradın möhtəşəmliyi qədər rıqqətli idi. O, bir ananın, bir qadının özündəki təşviş, gözündəki həyəcan idi. O ana, o qadın Mehriban Əliyeva idi

– Azərbaycan Prezidentinin həyat yoldaşı, ölkənin birinci xanımı, dövlətin Birinci vitse-prezidenti. Şahinlərimizin havada göstərdiyi riskli "tryukları" tribunadan izləyən Prezident İlham Əliyevin üzündə nə qədər təbəssüm, qürur var idisə, Mehriban xanımın eyni hisslərlə yanaşı, həm də səmaya zillənmiş gözələrində o qədər təşviş, həyəcan var idi. Həmin anda o bütün vəzifələrdən uca daayan bir ANA idi. Azərbaycan əsgərlərinin, Vətən oğullarının məsulyyətini çiyinlərində daşıyan qadın idi. Ancaq ürəyi övladı üçün titrəyən qadın hər bir Azərbaycan övladı üçün o hissləri yaşayır və narahat olardı.

Mehriban Əliyeva öz fəaliyyəti ilə önəmli bir tarix yazır. Onun yazdığı tarixin hər sətri insanlara sevgi ilə doludur. Onun həyat düsturu özünün bu sözləri ilə ifadə oluna bilər: "Xoş söz, xoş niyyət, xeyirxah əməl".

O, 1991-ci ildə yenidən müstəqilliyinə qovuşan Azərbaycanda xeyriyyəçilik institutu-

nu fəal şəkildə inkişaf etdirdi. Çünki azərbaycanlıların tarixi xeyriyyəçilik ənənələri Sovet dövründə aşınmaya məruz qalmışdı. Çağdaş Azərbaycanda ictimai həyatın xüsusi bir sektoru olan xeyriyyəçilik institutunun yenidən formalaşdırılması inkişaf etməsində böyük rol oynamışdır. Azərbaycan mədəniyyətini də dünyada layiqli şəkildə tanıdan fədakar elçi oldu. O, bu gün Qarabağ həqiqətlərinin yorulmaz təbliğatçısıdır və yüzlərlə gənc xanım, ziyalı ondan örnək alır. Hər zaman cənab Prezidentin yanında olaraq ölkəmizin inkişafı üçün əlindən gələni edir.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbiçilərə aprelin 3-də keçirilən və fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın iştirak etdiyi görüşdə bildirildi ki, üç il bundan əvvəl Heydər Əliyev Fondu "2016-cı ilin Aprel döyüşlərində yaralanmış əsgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi" layihəsinə başlayıb. Artıq bu layihənin ikinci mərhələsi yekunlaşıb. Ötən 3 il ərzində 100-dən çox zabıt və əsgər yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilib, qoltuq ağaclarından xilas olublar.

Mehriban Əliyevanın görüş iştirakçılarına müraciətində deyilir:

"...Siz Vətən yolunda qəhrəmanlıq göstərərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, müstəqilliyi, ölkəmizin daha qüdrətli, daha möhkəm olması yolunda sağlamlığınızı itirmissiniz. Bununla da öz ölkənizə, xalqınıza, Prezident və Ali Baş Komandanınıza sadıqlıq nümayiş etdirmisiniz. Azərbaycan dövləti və xalqı üçün hər bir əsgər əzizdir, dəyərlidir. Sizin sağlamlığınızın bərpası və normal həyata qayıtmağınız üçün Azərbaycan dövləti bütün lazımi addımları atır və bundan sonra da atacaqdır. Mən sizin hər birinizə cəsarətinizi və uğurlar arzulayıram".

Görüşdə polkovnik-leytenant Eldəniz Sadiqovun söylədiyi fikirlər Azərbaycan dövlətinə, onun başçısına və ölkənin birinci xanımına inam və etibarın təsdiqi idi: "Aprel döyüşlərində mən və mənim silahdaşlarım bildirdik ki, şəhid olacağıq və ya sağ qalacağıq. Biz o haqda heç düşünmürdük. Çünki inanırdıq ki, biz şəhid olsaq da, Ali Baş Komandan, Birinci vitse-prezidentimiz, dövlətimiz və xalqımız bizim ailələrimizin yanında olacaq".

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbiçilərə səmimi söhbət etdi. Bu söhbəti izləyənlərin o anda kövrəlmədiyini demək çətindir. Bir

ana qayğısı, bacı məhəbbəti ilə onlara yaxınlaşan, səmimi görüşən, əllərini onların çiyinə qoyan, qoltuq ağaclarına penələnən gəncilər birgə addımlayan Mehriban xanım vətənpərvər övladlarımızın qəhrəmanlığını, şücaətini yüksək dəyərləndirdi, "qardaşlarım" deyərək, hər zaman onlara dəstək olacağını vurğuladı: "Siz hər bir insan üçün çox dəyərli olan sağlamlığınızın Vətən, torpaq yolunda qurban vermisiniz. Siz güllələr, bomba altında Azərbaycan uğrunda, torpağınız, Vətənimiz uğrunda həyatınızı qurban verməyə hazır olmusunuz. Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanın belə oğulları var, mənim belə qardaşlarım var".

Həmin protezləri fondun nümayəndəsi ilə də hərbiçilərə çatdırmaq olardı. Amma o, ürəyinin hökmü ilə addım ataraq, bu mərasimə iştirak etdi. Mehriban xanımın həmin an gözələrində qürur qarışıq kədər vardı. Bu, təbii idi... Qoltuq ağaclarına, əsaya dırənən, amma böyük ruh yüksəkliyi olan əsgər və zabidləri görməyin ona fəxrətlə birgə özünü verdiyini sezmək çətin deyildi. Mehriban xanım bildirdi ki, bizim ən böyük sərvətimiz olan xalqımız fəxr etməlidir ki, sizin kimi oğullar yetişir. Analarımız fəxr etməlidirlər ki, sizin

kimi igid övladlar böyüdülər. Belə xalqla, belə əsgərlərlə, zabidlərlə, belə qardaşlarla biz Qarabağı mütləq qaytaracağıq. Qarabağın hər bir kəndində, hər bir şəhərində Azərbaycan bayrağı dalğalanacaq. O, Heydər Əliyev Fondunun əməkdaşlarının daim əsgər və zabidlərlə ünsiyyətdə olduqlarını vurğuladı və onları əmin etdi ki, hər bir problemin həllində biz əlimizdən gələni hər şeyi etməyə hazırıq. "Hər bir problemin həllini şəxsən özüm diqqətdə saxlayacağam. Mən mümkün olan köməyi ən yüksək səviyyədə göstərəcəyəm. Sağ olun".

Qeyd edək ki, 2017-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun və müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə yaradılan işçi qrupu 2016-cı il Aprel döyüşləri zamanı yaralanmış və protezləşməyə ehtiyacı olan hər bir əsgər və zabidlə görüşlər keçirib, onlara fərdi yanaşma tətbiq olunub. Belə ki, Aprel döyüşlərində yaralanmış əsgər və zabidlərin fərdi xüsusiyyətləri, onların aktivlik dərəcələri, həyat tərzləri, məşğuliyyətləri və hər bir istifadəçinin protezlərə olan fərdi tələbləri təhlil edilərək hərbiçilərimiz üçün uyğun, müasir protez istehsalçıları olan qabaqcıl şirkətlərin yüksək texnologiyalı məhsulları seçilib.

Təbii edilən yeni protezlərin texniki imkanları amputasiya olunmuş hissə ilə hərəkət uyğunluğu yaradır. Bunun sayəsində protezlə ayaq və yaxud el bir-birinə maksimum uyğunlaşmış olur. İstifadəçi protezi amputasiya olunmuş hissənin davamı kimi hissə edir və daha rahat addım atır, aktiv hərəkət edir. Bunu televiziya da biz də ürək çırpıntılırla izlədik. Hərbiçinin protezi geydikdən sonra qoltuq ağaclarını ataraq səərbət addımlaması, o anda dünyanın bütün sevinclərindən üstün idi. Buna görə də protezlə təmin olunanlar Mehriban xanıma dərinə təşəkkürlərini bildirdilər, sevinclərinin həddi-hüdudunun olmadığını vurğuladılar.

Baş leytenant Namiq Əliyev Aprel döyüşlərində yaralanmış bütün əsgər və zabıt yoldaşları adından Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə hər cür hərəkət qabiliyyətinə malik protezlərlə təmin olunduqlarına görə təşəkkürünü bildirərək dedi: "Bütün bunlar bizə verilən dəyər və qiymətdir. Bu gün biz ayağımızı, gözümüzü itirəndə qürur və əzəmətlə dayanırıq. Çünki biz gücümüzü torpaqdan alırıq".

Zərifə BƏŞİRQIZI,
"Xalq qəzeti"

Dövlətimiz üçün hər bir əsgər əziz və dəyərlidir

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin regionun ən güclü ordusuna çevrilib, bizə düşmən kəsillərləri qorxuya salıb. Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki təminatı ilbəl təkmilləşdirilir, şəxsi həyatın mənəvi-psixoloji hazırlığına, döyüş ruhunun yüksəldilməsinə diqqət artırılır. Dövlətimizin qayğısını daim öz üzərlərində hiss edən əsgər və zabidlərimiz torpaqlarımızın müdafiəsində ayıq-sayıq dayanırlar. Son illər ölkəmizin etibarlı müdafiə təminatı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində müasir hərbi hissə və şəhərciklər tikilərək istifadəyə verilib. Təmas xəttində, mürəkkəb relyef şəraitində yerləşən hissə və bölmələrdə möhkəm müdafiə potensialı yaradılıb.

Vətən yolunda qəhrəmanlıq göstərərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, müstəqilliyi, ölkəmizin daha qüdrətli, daha möhkəm olması yolunda sağlamlığını itirən zabıt və əsgərlərə də daim diqqət göstərilir. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbiçilərə görüşü də

bunun əyani nümayişinə çevrildi.

Qeyd edim ki, fondun "2016-cı ilin Aprel döyüşlərində yaralanmış əsgər və zabidlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi" layihəsinə başladığı vaxtdan 3 il ötür. Bu müddətdə 100-dən çox zabıt və əsgər yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunub.

Mehriban xanım Əliyevanın hərbiçilərlə görüşü bir daha göstərdi

ki, dövlətimiz və xalqımız üçün hər bir əsgər əziz və dəyərlidir. Qazilərin sağlamlığının bərpası və normal həyata qayıtmaları üçün Azərbaycan dövləti bütün lazımi addımları atır və bundan sonra da atacaqdır.

Azərbaycanın Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev qazilərin sağlamlığının bərpasına böyük diqqət ayırır. Xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən sağlamlıqlarını

itirən zabidlərin, əsgərlərin özlərini cəmiyyətdən kənar hiss etməmələri üçün mühüm tədbirlər reallaşdırır. Bu diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyeva, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya təşəkkür edir, minnətdarlığımızı bildiririk.

Namiq ƏLİYEV,
baş leytenant,
Aprel döyüşçüsü

Birinci vitse-prezidentin bu qayğısı bütün qaziləri məmnun etdi

Aprelin 3-də Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbiçilərlə keçirilmiş görüş təkcə hərbiçiləri, qaziləri, şəhid ailələrini deyil, eləcə də bütün xalqımızı məmnun etdi. Çünki xalqımız gördü ki, dövlət ordunun, əsgərin, qazinin, şəhid ailəsinin yanındadır. Tədbirdə Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın adından səsləndirilən təbrik biz qazilərin hər birinin ürəyində qürur hissi yaradıdı:

"Siz Vətən yolunda qəhrəmanlıq göstərərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, müstəqilliyi, ölkəmizin daha qüdrətli, daha möhkəm olması yolunda sağlamlığınızı itirmissiniz. Bununla da öz ölkənizə, xalqınıza, Prezident və Ali Baş Komandanınıza sadıqlıq nümayiş etdirmisiniz. Azərbaycan dövləti sizin fəaliyyətinizi yüksək qiymətləndirir, sizin kimi mərd və cəsarətli oğullarının olması ilə fəxr edir. Sizin apardığınızı mübarizə haqq mübarizəsidir. Azərbaycan dövləti münəfişənin ədalətli, beynəlxalq hüquq prinsipləri və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunması üçün əlindən gələni əsirgəmir".

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın bu təbriki nə qədər qürurverici idisə, onun yüksək texnologiyalı

protezlərlə təmin olunan hərbiçilərlə görüşü də bir o qədər sevinclidir idi. Mehriban xanımın bütün qazilərlə şəkil çəkdirməsi isə heç zaman heç kəsə yadından çıxmıyacaq. O, əlil olmuş əsgər və zabidlərə müraciət edərkən dedi: "Siz güllələr, bomba altında Azərbaycan uğrunda, torpağımız, Vətənimiz uğrunda həyatınızı qurban verməyə hazır olmusunuz. Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanın belə oğulları var, mənim belə qardaşlarım var".

Şəxsən mən də hərbiçiyə zabıt kimi fəxr edirəm ki, Azərbaycan dövlətinə xalqını sevan, milli dövlətçiliyə xidmət edən Prezident və Birinci vitse-prezident rəhbərlik edirlər.

Əliağa ZEYNALOV,
ehtiyatda olan kapitan,
Aprel döyüşləri qazisi

Kəmfürsətlər...

Radikal müxalifət çirkli pullar naminə qarşıdurma yaratmaq üçün məqam axtarır

Vətənin, xalqın inkişafını, tərəqqisini gözü götürməyən belə kəmfürsətlər sanki pusquda dayana-raq ölkədə qarşıdurma yaratmağa məqam gözləyirlər. Hər dəfə də çaşqınlıq yaratmaq cəhdləri iflasa uğrayır. Maddi maraqları naminə xarici havadarlarının çaldıqları hər havaya oynayan radikal müxalifət nümayəndələri, əslində, satqınlar, 25 ilə yaxındır ki, hakimiyyəti ələ keçirmək üçün dəridən-qabıqdan çıxır, hətta ermənilərlə də əməkdaşlıq edir, onlardan maddi yardım alırlar. Hazırda həmin ünsürlər yenidən fəallaşıblar və milli dəyər, məfkurə və müqəddəratımıza zidd olan hərəkətləri ilə Azərbaycanda sürətlə gerçəkləşən, geniş vüsət almış və son zamanlar daha da intensivləşən islahatlara hər addımbaşı kölgə salmaq yolunu tutublar.

Son vaxtlar Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi bir sıra islahatların nəticəsi artıq öz bəhrəsini verir. Əhalinin, xüsusilə şəhid ailələrinin, əlillərin, aztəminatlı ailələrin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi,

Azərbaycanın 28 illik müstəqillik tarixində beynəlxalq aləmə sürətli inteqrasiyası, dünyada söz sahibinə, mötəbər təşkilatların fəal üzvünə çevrilməsi, hətta bir sıra nüfuzlu qurumlara sədrlik etməsi antiazerbaycan qüvvələrin, necə deyirlər, kürkünə birə salıb. Postsovet ölkələri, habelə müstəqillik tarixi daha çox olan Avropanın bir sıra dövlətləri ilə müqayisədə Azərbaycanın uğurlarının bədxahlarını narahat etməsi başadüşüldür. Onlar öz məkrli niyyətlərini həyata keçirmək üçün şəxsi mənafları naminə hər şeyini qurban verməyə hazır olan "sapı özümüzdən olan baltalar"dan alət kimi istifadə edir, belə xəyanətkarların ötürdükleri "faktlar" əsasında hesabatlar hazırlayıb və respublikamızın beynəlxalq aləmdə getdikcə artan nüfuzuna xələl gətirmək üçün minbir oyundan çıxırlar.

anası hesab edən Əli Kərimli bu ada layiq hərəkət etmir. Analar həmişə mərhəmətli, qayğıkeş, qədərbilən olurlar. Əli Kərimli "ana" isə öz xalqına, millətinə qarşı çox qəddardır.

Partiya sədri dedi ki, Ə.Kərimlinin xarici mətbuat orqanlarının birinə verdiyi müsahibəsini eşidəndə bu sözlərin bir azərbaycanlı tərəfindən

yanğınla bağlı hələ də bu hadisədən şokda olan sahibkarları "hamı sözünü deməyi bacarmalıdır" – fikri ilə meydanlara səsləməsinə qəti etiraz edirəm. Mən müxalifət olaraq, hər zaman sivil mübarizənin tərəfdarı olmuşam və bu gün də öz fikrimdəyəm. Mitinglərə şəxsi maraqlar naminə çıxılmamalıdır. "Diqlas" ticarət mərkəzində baş vermiş yanğına görə Prezident İlham Əliyevin verdiyi qərarı bəyənirəm və hesab edirəm ki, doğru qərardır. Sahibkarlara dəymiş ziyan ödənilir.

**Milli Məclisin deputatı
Fərc Quliyev:**

Müxalifətçilik o demək deyil ki, hər şeyi qara rəngdə görəsən. Əli Kərimli hər şeyi qara rəngdə görən "müxalifətçi"lərdəndir. Əslində, o, müxalifət adına ləkədir.

tərəfindən də dəyərləndirildi. Elə ticarət mərkəzində baş vermiş yanğından zərərçəkənlərə dövlətin dəstək çıxmasını, onlara Prezidentin ehtiyat fondundan maddi yardım edilməsini götürək. Dünyanın heç bir ölkəsində öz vətəndaşına belə qayğı yoxdur. Müxalifətçilik o demək deyil ki, hər şeyi qara rəngdə görəsən. Əli Kərimli hər şeyi qara rəngdə görən "müxalifətçi"lərdəndir. Əslində, o, müxalifət adına ləkədir. Həmişə radikal mövqedə olub və dövlətin uğurlarına heç vaxt sevinməyib. Xarici havadarlarının diktesi ilə hərəkət edən

Mən Əli Kərimlini tanıyandan o, həmişə radikal olub. Ona görə də bu gün ətrafında bir nəfər də olsun ziyalı, tanınmış şəxs qalmayıb. Bu kəmfürsətlər həmişə xarici havadarlarının çaldıqları havaya oynayıblar. Bu gün də belədir. Aranı qarışdırmaq, ölkədə çaşqınlıq yaratmaq üçün məqam axtarırlar. Fikrimcə, bu gün hakimiyyətin sağlam müxalifətlə danışıqlar aparması zərurətə çevrilib. Bununla bağlı fikir və təkliflərimizi daim deyir və səsləndiririk. Əks halda, kaos və anarxiyanı təbliğ edən "Yurd" sədri

AXCP sədri Razi Nurullayev:

Bu kəmfürsətlər həmişə xarici havadarlarının çaldıqları havaya oynayıblar. Bu gün də belədir. Aranı qarışdırmaq, ölkədə çaşqınlıq yaratmaq üçün məqam axtarırlar.

Əli Kərimli ölkədə aranı qarışdırmaq, qarşıdurma yaratmaq üçün çoxdandır ki, antiazerbaycan qüvvələrin əlində alətdir. Bu yolla pul qazanmaq, nəinki müxalifət, hətta azərbaycanlı adına yarasıdır".

AXCP sədri Razi Nurullayev Əli Kərimli və onun ətrafını "kəmfürsət" adlandırdı: "İnsanların hissi ilə oynamaq və daha çox şəxsi maraqlarına görə xalqı alət etmək vədirməkdir. "Yurd" sədri Ə.Kərimlinin "Diqlas" ticarət mərkəzində baş vermiş

Əli Kərimlinin şiltaqlıqları hələ çox davam edəcək.

Mən müxalifət nümayəndəsi kimi deyirəm ki, mitinqin keçirilməsinə heç bir əsas yoxdur. Bunu təklif mən yox, bütün müxalifət nümayəndələri deyirlər. Mitinq keçirmək ideyası ölkəmizin inkişafını gözü götürməyənlerin əlində Əli Kərimli kimi alətlə çevrilən radikalara aiddir".

Əliqismət BƏDƏLOV,
"Xalq qəzeti"

Suraxanı rayonu üzrə 166 min 220 sakinin (18 yaşdan yuxarı) və rayonda məskunlaşan 14 min 448 məcburi köçkünün (18 yaşdan yuxarı) tibbi müayinədən keçirilməsi nəzərdə tutulub. Hər bir vətəndaş yaşadığı əraziyə yaxın olan tibb müəssisəsində müayinə olunur. Bu günə qədər Suraxanı rayonu üzrə 101930 nəfər və 89 müəssisənin kollektiv tibbi müayinədən keçib. Onlardan 2870 nəfərində müxtəlif xəstəliklər aşkarlanıb, 132 nəfər stasionar müalicəyə cəlb edilib, 125 nəfər təkrar müayinə və müalicə olunmaq üçün paytaxtın müxtəlif xəstəxanalarına göndərilib.

Tibb müəssisələrində işləyən həkimlərdən ibarət səyyar briqadalar yaradılıb. Bu briqadalar məktəblərdə,

Prezident İlham Əliyevin fevralın 11-dən mayın 1-dək bütün ölkə vətəndaşlarının pulsuz tibbi müayinədən keçirilməsi ilə bağlı tapşırığı Suraxanı rayonunda böyük ruh yüksəkliyi ilə icra olunur. Rayon icra hakimiyyəti başçısının sərəncamı ilə tibbi müayinənin yüksək səviyyədə və operativ təşkil edilməsi məqsədilə rayon icra hakimiyyətində komissiya yaradılıb, rayon ərazisində yerləşən müəssisə və idarələrin kollektivlərinin tibbi müayinədən keçmə qrafiki tərtib olunub. Rayon ərazisində fəaliyyət göstərən 4 xəstəxanada, 4 poliklinikada və 1 ambulatoriyada əhalinin pulsuz tibbi müayinəsi keçirilir.

uşaq bağçalarında təlim-tərbiyə alanlara və poliklinikaya gələ bilməyən yaşlı insanlara evlərdə tibbi xidmət göstərilir. Aşkara çıxarılan xəstəliklər üzrə müalicə kursları təyin edilir.

Rayonda əhalinin tibbi müayinəsinin aparıldığı müəssisələrdən biri də Qaraçuxur qəsəbəsində yerləşən 15 nömrəli Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasıdır. Bu səhiyyə ocağının poliklinika hissəsində Suraxanın idarə və

Xəstəxananın baş həkimi Ramella Quliyeva bildirib ki, əhalinin sağlamlığının etibarlı şəkildə qorunması, xəstəliklərin erkən aşkarlanaraq insanların müalicəyə cəlb olunması məqsədilə keçirilən bir aksiya həminin ürayındır. Xəstəliklərin ilkin dövrdə aşkar olunması, xəstələrin dispanser qeydiyyatına götürülməsi sonrakı dövrlərdə onların müayinə və müalicəsində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Suraxanıda 102 minə yaxın sakin tibbi müayinədən keçib

müəssisələrində, təhsil ocaqlarında çalışanların, habelə pensiyalıların tibbi müayinəsinə xüsusi önəm verilir. Rayon sakinlərinin müntəzəkli surətdə tibbi müayinələrə cəlb olunmaları tədricən yüksək səviyyədə təşkiləndirən xəbər verir.

Əhalinin müayinəsi tərtib edilmiş qrafikə əsasən aparılır. Sakinlər, əvvəlcə terapevt tərəfindən müayinə olunur, sonra isə ehtiyac yarandıqda halda onlar cərrah, oftalmoloq, nevropatoloq, stomatoloq və digər ixtisaslı həkimlər tərəfindən müayinə edirlər.

Tibbi müayinə başlayandan indiyə kimi xəstəxanada 12 min 138 nəfər tibbi müayinədən keçib. Onların 527 nəfərində xəstəliklər aşkar olunub, 8 nəfər stasionar müalicəyə cəlb edilib. Eyni zamanda, 1400 nəfərdən laborator analiz götürülüb, 208 nəfər EKQ, 1026 nəfər rentgen müayinələrindən və 174 nəfər isə USM müayinəsindən keçib.

Rayonun sakinləri tibb müəssisələrinin tibbi heyətindən, burada yaradılan şəraitdən razıdırlar. Vətəndaşların sağlamlığının qayğısına diqqətlə yanaşdığına görə xalqımız dövlət başçısının bu təşəbbüsünü alqışlayır. Genefondumuzun qorunmasına, eləcə də insanların sağlamlığının təmin olunmasına xidmət edən bu aksiya bir daha sübut edir ki, Prezident İlham Əliyev hər bir Azərbaycan vətəndaşının sağlamlığının qayğısına qalır.

V. BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"

Yanğının acı nəticələri iş adamlarını daim düşündürməlidir

Bizim yerləşdiyimiz "Diqlas" ticarət mərkəzinin binası sığortalanamışdı. Belkə də ən böyük günahımız ondadır ki, biz ticarətçilər bunu bildiyimiz halda narahatlıq hissi keçirməmişik. Əgər vaxtında, necə deyirlər, səsimizi qaldırıb məsələnin həllini tələb etsaydıq, indiki şəraitdə inkişaf etmiş dövlətlərdə olduğu kimi, üzleşdiyimiz problem daha asan şəkildə aradan qaldırılardı. Çünki bunun üçün respublikada müvafiq qanunvericilik bazası mövcud idi. "İcbarı

olunub. Ticarət mərkəzinin təxliyə yolları müxtəlif əşyalarla tutulub və bununla da əraziyə sərbəst giriş-çıkış məhdudlaşdırılıb. Obyektə malların yığılması zamanı yanğına qarşı ara məsafələrinə riayət olunmayıb. Ticarət mərkəzinin binası üstü xaricətmə və normativ sənədlərin tələblərinə uyğun havalandırma sistemləri, yanğına qarşı su hovuzu ilə təmin edilməyib. Habelə obyektətrafi ərazi müxtəlif avtomobillərlə tutulub. Nəqliyyat

Ölkəmizdə dövlət tərəfindən iş adamlarına, sahibkarlara səmərəli fəaliyyət göstərmələri üçün hər cür şərait yaradılıb. İqtisadiyyatın liberallaşdırılması, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması, özəl sektorun dəstəklənməsi, güzəştli kreditlərin verilməsi sahəsində ciddi addımlar atılıb. Təəssüf edirik ki, yerlərdə bəzi hallarda bu imkanlardan lazımi şəkildə bəhrələnmirik. Fikrimiz əsaslandırmaq üçün diqqəti "Diqlas" ticarət mərkəzində baş verən yanğından sonra yada düşsən, amma hər zaman önəm daşıyan bir məsələyə – sığortalanmaya yönəlmək istəyirəm.

sığortalar haqqında" Qanunun hamının məlumatı vardı. Yeri gəlmişkən, həmin sənəddə göstərilir ki, daşınmaz əmlakın sığortası icbaridir. Özü də sığortalama tarifləri elə də böyük məbləğləri əhatə etmir, təxminən malın dəyərindən 0,3-0,6 faiz həcmində sığorta haqqı tutulur.

İnanıram ki, bu hadisə bütün iş adamlarına, sahibkarlara bir dərs olacaq. Bundan sonra daşınar və daşınmaz əmlakların sığortalınması ilə bağlı qanunun tələbləri diqqət mərkəzində saxlanılacaq.

Yeri gəlmişkən, "Diqlas"da ticarət fəaliyyəti göstərən bir iş adamı kimi mənə narahat edən bir məsələni də vurğulamaq istəyirdim. Yanğından sonra bu mərkəzdə aparılan azaşdırılmalar nəticəsində məlum olub ki, sözügedən obyektə yanğın təhlükəsizliyi qaydaları mütəmadi şəkildə pozulub. Mərkəz, hətta yanğına qarşı su hovuzu və avtomatik yanğınsöndürmə qurğusu ilə təmin olunmayıb. Obyektin elektrik təsərrüfatı elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının tələblərinə cavab vermədən istismar

vasitələrinin xüsusi ayrılmış yerlərdə saxlanılmaqla hadisə zamanı yanğınsöndürmə avtomobillərinin sərbəst yaxınlaşması mümkün olmayıb.

Adımı daha çox ağrıdan hal isə odur ki, müvafiq qurum tərəfindən "Diqlas" ticarət mərkəzində yanğın təhlükəsizliyi qaydaları ilə bağlı obyekt rəhbərliyinə dəfələrlə rəsmi şəkildə xəbərdarlıq edilsə də, müdəcillərə laqeyd yanaşılıb, aşkarlanan nöqsanlar aradan qaldırılmayıb.

Sonda isə bildirmək istəyirdim ki, bütün bu çatışmazlıqların müqabilində Prezident İlham Əliyev sözügedən hadisəyə operativ reaksiya verdi, zərərçəkmiş sahibkarlara dövlət dəstəyinin göstərilməsi ilə bağlı sərəncam imzaladı. Bununla da dövlət başçısı çətin duruma düşən vətəndaşların daim yanında olduğunu bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi.

Ziyəddin KƏLBİYEV,
zərərçəkmiş sahibkar

Vətəndaşların probleminə həssas münasibət

Dünyanın heç bir ölkəsində dövlət vətəndaşların üzleşdiyi təbii fəlakətlər, qəza halları nəticəsində onların mülkiyyətinə dəyən ziyanın ödənilməsinə öz üzərinə götürür. Azərbaycan dövləti isə belə hadisələr zamanı insanlara dəstək verir, qarşıya çıxan problemlərin həlli istiqamətində mühüm sosial addımlar atır.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Bakının Nizami rayonundakı "Diqlas" ticarət mərkəzində baş verən yanğın hadisəsinə dərhal reaksiya verməsi və bununla bağlı operativ müəvavirə keçirilməsi də bunun bariz ifadəsinə çevrilib. Həmin müəvavirədə dövlətimizin başçısı yanğının səbəblərinin araşdırılması və nəticələrinin aradan qaldırılması, həmçinin zərərçəkən iş adamlarına dövlət dəstəyi göstərilməsi barədə müvafiq tapşırıqlar verdi. Növbəti addım olaraq ölkə Prezidenti ticarət mərkəzində baş vermiş yanğına əlaqədar komissiya yaradılması haqqında müvafiq sərəncam imzaladı. Bunun ardınca isə dövlətimizin başçısı yanğın nəticəsində zərərçəkmiş sahibkarlara maddi yardım göstərilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan ilkin olaraq 3 milyon manat vəsait ayırdı.

Prezident İlham Əliyev keçirdiyi müəvavirə vurğuladı ki, yanğından əziyyət çəkən sahibkarlar öz iş yerlərini, əmlaklarını itiriblər, onlara maddi ziyan dəyib. Prezident,

həmçinin müvafiq qurumların rəhbərlərinə ticarət mərkəzində çalışan sahibkarların hər biri ilə fərdi qaydada görüş keçirilməsi, problemlərinin dirlənilməsi və onlara lazımi dəstək göstərilməsi barədə da tapşırıqlar verdi. Belə yanaşma dövlətimizin başçısının insan əmininə nə qədər böyük önəm verdiyini, həssas münasibət bəslədiyini də bir daha nümayiş etdirdi.

Müəvavirədəki çıxışında Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda sahibkarların sinfinin yarandığını vurğulayaraq bildirdi ki, ölkənin uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı sahibkarların fəaliyyəti ilə böyük dərəcədə bağlıdır. Dövlətin ağır günlərdə, bədbəxt hadisə baş verdikdə hər zaman sahibkarların yanında olması iş adamları üçün böyük stimuldur. Xatırladaq ki, bu, həm də Prezidentin ölkə iqtisadiyyatının saxələndirilməsi və iqtisadi inkişafıla bağlı strateji hədəflərinin ifadəsidir.

Aradan ötən qısa müddət ərzində yanğından zərərçəkən sahibkarlara maddi yardımın göstərilməsi barədə Prezidentin müvafiq sərəncamının icrasının təmin olunması məqsədilə

İqtisadiyyat Nazirliyində yaradılmış işçi qrupu tərəfindən sahibkarlar fərdi şəkildə qəbul edilərək onların problemləri, iş adamlarına dəyən maddi ziyan, fəaliyyətlərinin təşkili ilə bağlı fikirləri öyrənilib, üzlaşılan çətinliklər, habelə bu istiqamətdə görülən zəruri olan tədbirlər müzakirə olunub.

İqtisadiyyat Nazirliyindən alndığına məlumatla görə, indiyədək işçi qrupu tərəfindən 268 sahibkar fərdi qaydada qəbul edilib. Qəbul zamanı aparılmış müzakirələrin nəticəsi olaraq 245 sahibkar ümumilikdə 6066 kvadratmetr sahədə ticarət obyektinə ehtiyaclarının olduğunu bildirdi. Artıq bu istiqamətdə işlərə başlanılıb.

Qeyd edək ki, İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən ticarət mərkəzləri ilə aparılmış müzakirələr nəticəsində əldə olunmuş razılıqla əsasən ilkin olaraq, paytaxtın müxtəlif ərazilərində yerləşən ümumi sahəsi 12 min kvadratmetr olan 350-yə yaxın ticarət obyektı 5 ay icarə haqqı ödənilməmək şərti ilə istifadə üçün sahibkarlara təklif edilib.

Qəbul zamanı İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun vəsaitləri hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi imkanları da iş adamlarının diqqətinə çatdırılıb və 220 nəfər ümumi məbləğli 8,5 milyon manat olan güzəştli kreditlərdən yararlanmaq istədiklərini bildirdi. Bununla bağlı Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən həmin sahibkarlarla ilkin işlərə başlanılıb və zəruri məlumatlandırma aparılıb.

Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin, Prezident İlham Əliyevin mükəmməl sosial siyasət konsepsiyası yalnız vətəndaşların rifahının yüksəldilməsinə xidmət edən müntəzəm addımlarla yekunlaşmır. Bu konsepsiya, eyni zamanda, fəvqəladə hadisələr zamanı çətin vəziyyətə düşən vətəndaş dövlət tərəfindən hər cür maddi dəstəyin göstərilməsini də özündə ehtiva edir.

V. BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"

Rusiya nümayəndə heyəti Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

□ **Rusiya Federasiyasının sənaye və ticarət naziri Denis Manturovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti aprelin 4-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə əkilil qoyub.**

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanına gələn qonaqlar ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü

uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini yad edib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əkilil qoyublar.

AZƏRTAC

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyasında təşkil olunan akademik kursların məzunlarına sertifikatlar verilib

□ **Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Akademiyasında təşkil olunan akademik kursların nəvbəti məzunlarına sertifikatların verilməsi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib.**

DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səslənməsi ilə başlayan mərasimdə çıxış edən Dövlət Sərhəd

Xidmətinin reisi, general-polkovnik Elçin Quliyev bu tədbirin ulu öndər Heydər Əliyevin əsasında qoyduğu milli sərhəd mühafizəsi strategiyasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilməsinin nəvbəti təntənəsi olduğunu qeyd edib.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dəstəyi ilə DSX-də mükəmməl tədris sisteminin formalaşdırıldığı xüsusi vurğulanıb. DSX-nin Xüsusi Məktəbində, Akademiyasında və akademik kurslarda 14 illik ümumi təhsil müddətində zabıt heyətinin milli dövlətçiliyə sədaqət ruhunda tərbiyəsi, peşəkar zabıt və vətənpərvər vətəndaş kimi yetişdirilməsi, nəticə etibarilə Vətən hü-

dudlarının layiqli müdafiəçisi kimi formalaşdırıldığı qeyd olunub.

Bildirilib ki, bu mükəmməl hərbi təhsil sisteminin əsasını təşkil edən DSX Akademiyasının 2007-ci il iyunun 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən yaradılması sayəsində ali hərbi təhsilli sərhədçi zabıt kadrlarının, komandır və qəragah zabıtlarının, hərbi elmi işçilərin hazırlanması, dövlət sərhədlərinin mühafizəsi və hərbi iş sahəsində elmi tədqiqatların aparılması sahəsində önəmli nəticələrin əldə olunub, mükəmməl elmi-pedaqoji potensial və maddi-texniki baza formalaşdırılıb.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban

Əliyevanın təşəbbüsü ilə əsaslı təmir edildikdən sonra ən müasir tədris bazası ilə təmin olunaq Dövlət Sərhəd Xidmətinin balansına verilmiş Xüsusi Məktəbdə 7 il ərzində DSX Akademiyası üçün layiqli kursantların hazırlanması, bu təhsil ocağına daxil olmaq barədə müraciətlərin sayının ildən-ilə əhəmiyyətli dərəcədə artması, 2019-cu ildə bir kursant yerinə 26 namizədin müraciət etməsinin sərhədçi peşəsinə böyük marağın göstəricisi olduğu bildirilib.

Akademik kursların bitirilməsinə həsr olunmuş təntənəli tədbirin Azərbaycan hərbi tarixinin zəfər günləri olan 2016-cı ilin Aprel döyüşlərinin ildönümünə təsadüf etməsi ilə əlaqədar Vətən uğrunda həyatlarını qurban vermiş hərbi qulluqçuların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Xüsusi vurğulanıb ki, həmin günlərdə Ermənistan ordusunun hərbi birləşmələrinin təxribatının qarşısının alınması zamanı Azərbaycan əsgərinin,

çavuşunun, gizirinin, zabıtının qəhrəmanlığı, cəsarəti və rəqədati sayəsində düşmənin alınmaz bildiyi döyüş mövqeləri, qəragahlar və hərbi hissələr darıdaraq dağıdılıb. Azərbaycanın hərbi qüdrətinin nümayiş etdirilməsi, Azərbaycan sərhədcilərinin bu qələbənin əldə olunmasına ciddi töhfə vermələri, şəxsi heyətimizin Prezident İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı altında torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün hər bir döyüş tapşırığının icrasına daim hazır olmaları xüsusi qeyd olunub.

Akademik kursları bitirmiş zabıtlar Vətənə sədaqətlə xidmət edəceklərinə, onlara göstərilən etimadı nümunəvi xidmətləri ilə doğruldacaqlarına, dövlət sərhədlərimizin etibarlı mühafizəsini təmin etmək üçün bilik və bacarıqlarını əsirgəməyəcəklərinə söz veriblər.

Sonda ulu öndər Heydər Əliyevin möhtəşəm abidəsi önündə xatirə şəklində çəkilib.

AZƏRTAC

Azərbaycan Prezidentinin tapşırıqları təxirə salınmadan icra edilir

□ **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" 2019-cu il 3 aprel tarixli Fərmanından irəli gələn vəzifələrin təxirə salınmadan icrasının təşkili ilə bağlı aprelin 4-də Ədliyyə Nazirliyinin kollegiya iclası keçirilib.**

Ədliyyə Nazirliyi mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, iclasda çıxış edən ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın davamlı tərəqqisini vurğulayıb, əhalinin rifahının yüksəldilməsinə, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsinə yönələn ardıcıl tədbirlərdən danışıb. Bildirib ki, imzalanan fərman dövlətimizin başçısının məhkəmə hakimiyyətinə verdiyi müstəsna əhəmiyyətin nəvbəti təzahürü olmaqla, həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatlarının mühüm tərkib hissəsidir. Fərman bu sahədə islahatların dərinləşdirilməsini, yeni mərhələdə müasir çağırışlara uyğun və sistemli davam etdirilməsini şərtləndirməklə ədliyyə və məhkəmə sisteminin gələcək inkişafı üçün strateji prioritetləri müəyyənləşdirən mühüm "yol xəritəsi"dir.

İclasda Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə ötən dövrdə aparılan islahatlar çərçivəsində ədliyyə və məhkəmə sisteminin inkişafı üzrə bir çox mühüm tədbirlərin həyata keçirildiyi, o cümlədən qanunvericiliyin təkmilləşdirildiyi, xüsusi dövlət proqramlarının qəbul edildiyi, ədalət mühakiməsinə əlçatanlığın asanlaşdığı, məhkəmə və ədliyyə infrastrukturunun yaxşılaşdığı qeyd olunub, məhkəmə-hüquq sistemində kompleks qanunverici, institusional və praktiki tədbirlərin görülməsini nəzərdə tutan dövlətimizin başçısının program xarakterli fərmanı ilə Ədliyyə Nazirliyinin üzərinə mühüm vəzifələrin qoyulduğu vurğulanıb.

Bununla əlaqədar kollegiyada dövlətimizin başçısının tapşırıqlarının vaxtında, dürüst və dönmədən icrasının təmin olunması, o cümlədən məhkəmə qərarlarının icrasının səmərəliliyinin artırılması,

bu sahədə sürdürülməçilik və sui-istifadə hallarına yol verilməsinin qarşısının qətiyyətlə alınması, "Elektron məhkəmə" və "Elektron icra" informasiya sistemlərinin geniş və səmərəli tətbiqi ilə bağlı konkret işlərin görülməsi müəyyənləşdirilib.

Eyni zamanda, məhkəmə qərarlarının icrasının sürətləndirilməsi məqsədilə bu sahədə qanunvericiliyin ətrafı tahlil edilməsi, Məhkəmə Ekspertizası Mərkəzinin və Ədliyyə Akademiyasının fəaliyyətinin müasirləşdirilməsi, mediasiya institutunun və beynəlxalq arbitraj prosedurlarının tətbiqi, məhkəmə qərarlarının icrası və məhkəmə ekspertizası fəaliyyətinin alternativ mexanizmlərinin tətbiqi təcrübəsinin öyrənilməsi və müvafiq təkliflərin təxirə salınmadan hazırlanması diqqətə çatdırılıb.

Vurğulanıb ki, fərmanda məhkəmə fəaliyyətinə müdaxilənin qarşısının alınması mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi və belə müdaxiləyə görə məsuliyyətin artırılması, qeyri-professional münasibətlərin yolverilməzliyinin təmin edilməsi, hakimlərin təminatının əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılması ilə bağlı ciddi və konkret tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyinin gücləndirilməsinə, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinə və əlçatanlığına, vətəndaş məmnunluğuna xidmət edir.

İclasda cəmiyyətdə yüksək nüfuzlu malik ədalət mühakiməsinin formalaşdırılması, o cümlədən məhkəməyə müraciət imkanlarının genişləndirilməsi, məhkəmə icraatının səmərəliliyinin təmini, məhkəmə infrastrukturunun yenilənməsi və təchizatın yaxşılaşdırılması, habelə cəza siyasətinin humanistləşdirilməsinə dair dövlətimizin başçısının tapşırıqlarının icrası üzrə nazirliyin vəzifələrin müzakirə edilib.

Kollegiyanın qərarına əsasən fərmanın icrasının təşkili ilə bağlı xüsusi tədbirlər planı təsdiq olunub, aidiyyəti orqanlarla birgə müvafiq qanunvericilik layihələrinin hazırlanması üzrə əlaqələndirmə işi komissiyası yaradılıb.

İclasda, həmçinin bir sıra qeyri-kommersiya hüquqi şəxslər dövlət qeydiyyatına alınıb.

AZƏRTAC

Elektron ədliyyə köşkü

□ **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qanunvericilik təşəbbüsü ilə 2018-ci il noyabrın 15-də "Notariat haqqında" Qanuna edilmiş mühüm dəyişikliklərə əsasən, məsafədən xidmətlərin göstərilməsini mümkün edən, dünyada təkrarı olmayan, Azərbaycanda istehsal edilmiş elektron ədliyyə köşkü yaradılıb.**

Ədliyyə Nazirliyi mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, həmin köşklərin təxirə salınmadan ədliyyə xidmətlərinə ehtiyac yaranan yerlərdə quraşdırılması nəzərdə tutulur. Bu da notariuslarla videoəlaqə vasitəsilə notariat hərəkətlərinin rəsmiləşdirilməsinə və sənədlərin bilavasitə yerində əldə edilməsinə şərait yaradacaq.

Hazırda Heydər Əliyev Beynəlxalq

Aeroportunda vətəndaşların istifadəsinə verilmiş elektron ədliyyə köşkü xaricə getmək arzusunda olan, yetkinlik yaşına çatmamış şəxslərin dövlət sərhədindən keçməsi üçün zəruri olan valideynlərin razılığı ərizələrinin rəsmiləşdirilməsinə imkan verir. Qanunvericiliyin tələblərindən irəli gələrək ölkədən getməyə hazırlaşan uşağın sərhəddən keçməsi üçün digər valideynin notariat qayda-

sında təsdiq edilmiş razılıq ərizəsinin təqdim edilməsi zəruridir. Bu ərizələri əvvəlcədən verməyi unutmuş valideynlər həmin razılıqlarını vaxt itirmədən və heç bir yerə getmədən hava limanında quraşdırılmış ədliyyə köşkü vasitəsilə əldə edə bilərlər.

Bunun üçün şəxsiyyət vəsiqəsinin, habelə uşağın və onunla gedəcək valideynin pasportunu təqdim etmək kifayətdir. Göstərilən xidmət videolentə yazılmaqla yaddaşda saxlanılır.

Elektron ədliyyə köşkü həftənin bütün günləri 24 saat fəaliyyət göstərir. Gələcəkdə həmin innovativ qurğu vasitəsilə digər xidmətlər də göstəriləcək.

AZƏRTAC

Çıkaqoda keçirilən İpək Yolu Konfransında ölkəmizdə yaradılmış əlverişli biznes mühitindən danışılıb

□ **Aprelin 3-də ABŞ-in Çikaqo şəhərində yerləşən İllinoys Texnologiya Universitetində Mərkəzi Asiya Məhsuldarlıq Tədqiqatları Mərkəzinin (CARPC) təşkilatçılığı və İllinoys Ticarət Palatasının dəstəyi ilə 15-ci İpək Yolu Konfransı keçirilib.**

Azərbaycanın ABŞ-dəki səfirliyinin də qatıldığı tədbirdə Türkiyə, Qazaxıstan, Pakistan, Çin və İndoneziyanın bu ölkədəki diplomatları, Çikaqo şəhərinin işgüzar və akademik dairələrinin nümayəndələri, tədqiqatçılar, region ölkələrini təmsil edən ticarət birliklərinin təmsilçiləri iştirak ediblər.

CARPC-nin sədri professor Harri Lepinske tədbirdə çıxış edərək İpək Yolu Konfransı ideyasının 19 il əvvəl Azərbaycanın gözəl guşəsi olan Naxçıvana səfəri zamanı ağına gəldiyini və konfransın məqsədinin tarixi İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələr barədə biliklərin artırılması, bu ölkələrin iqtisadi inkişafı və regional təşəbbüslər, həmçinin ticarət-investisiya imkanları barədə ABŞ ictimaiyyətinin və işgüzar dairələrin məlumatlandırılması olduğunu bildirib.

Tədbirdə geniş təqdimatla çıxış edən Azərbaycanın ABŞ-dəki səfirliyinin müşaviri Orxan Zeynalov ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar

və xarici investorlar üçün yaradılmış əlverişli biznes mühitindən danışıb. O, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda, o cümlədən kənd təsərrüfatı, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahələrində ABŞ şirkətləri üçün gözəl əməkdaşlıq və investisiya imkanlarının olduğunu qeyd edib.

Konfransdan sonra təşkil edilən ziyafətdə Azərbaycan məhnlıları ifa olunub.

Yusif BABANLI,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Vaşinqton

FHN: "Diqlas" ticarət mərkəzi söküləcək

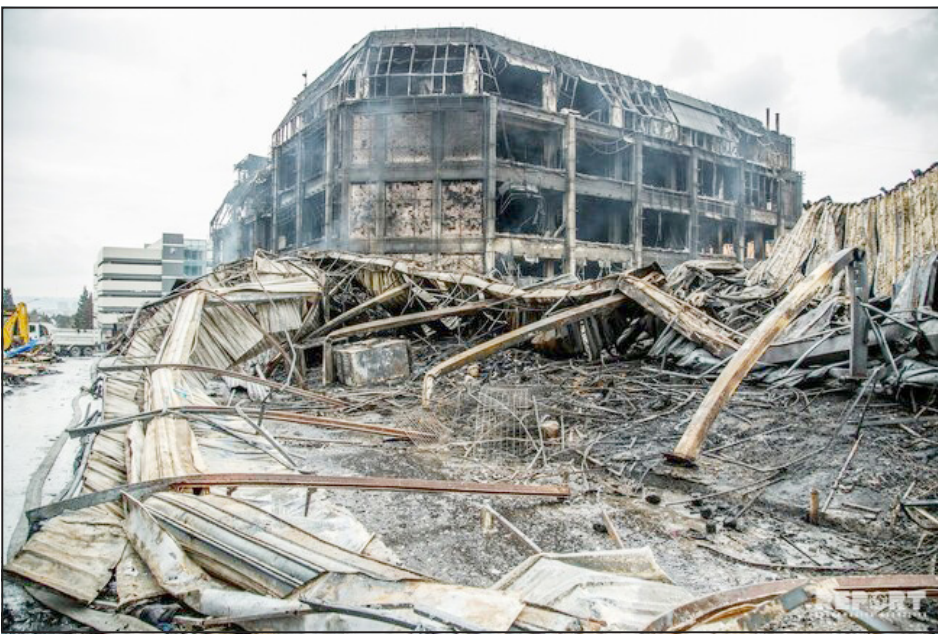
□ **Bakının Nizami rayonu ərazisindəki "Diqlas" ticarət mərkəzi söküləcək.**

Bu barədə Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) məlumat yayıb.

Məlumatda bildirilib ki, mütəxəssislər "Diqlas" ticarət mərkəzinin sökülməsi ilə bağlı rəy veriblər.

Xatırladaq ki, martın 26-da Bakı şəhərinin Nizami rayonundakı Qara Qarayev prospektində yerləşən "Diqlas" ticarət mərkəzi yanıb.

Bununla əlaqədar martın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə müşavirə keçirilib. Həmin gün dövlətimizin başçısı "Diqlas" ticarət mərkəzində baş vermiş yanğınla əlaqədar Komissiya yaradılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

AZƏRTAC

Azərbaycan ərazisində 1918-ci ilin yazından başlayaraq dinc müsəlman əhalinin kütləvi qırğınlarını təhqiq etmək üçün xüsusi təhqiqat aparılması zərurəti yaranmışdı. Odur ki, hökumət Bakı uğrunda savaş getdiyi bir zaman-da Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının yaradılmasına qərar verdi. Gərgin və mürəkkəb iş şəraitində, 1918-ci il iyulun 15-də qəbul edilmiş hökumət qərarı olduqca əhəmiyyətli, strateji məzmunlu sənəd oldu. Cümhuriyyətin xarici işlər naziri Məmməd həsən Hacınski hökumətə məruzə ilə müraciətində artıq dörd ay keçən son müddətdə “Azərbaycan ərazisinin müxtəlif bölgələrində bolşevik adı ilə məsuliyyətsiz erməni hərbi hissələri”nin “mülki müsəlman əhalisinin həyatı və əmlakına qarşı əsədilməmiş vəhşiliklər” törətdiyini bildirirdi. Belə bir məruzənin – müraciətin məhz xarici işlər naziri tərəfindən edilməsi isə əsassız deyildi. Azərbaycan Cümhuriyyətinin beynəlxalq aləmdə tanındılmasına nail olmaq üçün formalaşan ictimai rəy olduqca önəmli idi. Yeni yaradılmış gənc Azərbaycan dövlətini nəinki qəbul etməmək, hətta varlığını dərnərdar etmək çətinliyini yaşayan hökumət əks təbliğatla üzleşmişdi.

Müsəlmanları qətləmə məruz qoymuş “quldur dəstələri tərəfindən göndərilən yalan məlumatlar əsasında Avropada bütün ictimai fikir tamamilə əks istiqamətə”, yəni, azərbaycanlılara qarşı yönəldilmişdi. Bu məqamı vurğulayan xarici işlər naziri “fövqəladə təhqiqat komissiyası” xarakterli bir təşkilatın yaradılmasını zəruri sayırdı ki, “komissiyanın işinin nəticələri başlıca Avropa dillərində – rus, fransız, alman dillərində və əlbəttə ki, türk dilində” elan edilməliyd. Komissiyanın yaradılması 2 cəhətdən əsaslandırılırdı: ümumi dövlət mənafeyi və əhalinin zərərçəkən qruplarının mənafeyi baxımından.

M. Hacınski komissiyanın vəzifələrini 3 bənddə göstərsə də, əslində, 4 vəzifə müəyyənləşdirilmişdi: cinayətkarların əşkar edilməsi və onların vurdurqları zərərən həcmnin müəyyənləşdirilməsi”.

Göründüyü kimi, 3-cü bənd 2 vəzifəni ifadə edirdi. Komissiyanın əhəmiyyətini olduqca mühüm sayan nazir onun təşkilinə “bu gündən başlamaq lazımdır” deyirdi: “Çünki bir çox şeyləri indi ist-i isti adamlardan soruşmaq, fotosəkilləri çəkmək və hələ ki, mövcud olan digər əşyalar – dəlillər əsasında sübuta yetirmək olardı. “Sonralar bu təhqiqat işi çətinləşə və hətta sübutu tamamilə imkan xaricində ola bilərdi”.

İki ayı tamam olmamış, yaxın müqəddəratı təhdid altında olan, Bakı uğrunda savaşın aqibəti bolli olubayır bir vaxtda M. Hacınskinin uzaqgörənliklə etdiyi təklif hökumətin eyni tarixli qərarı ilə qəbul edildi: “Xarici işlər nazirinin məruzəsi bəyənilsən və ona təpsirləsin ki, Avropa müharibəsi başladığı vaxtdan bütün Zaqafqaziya ərazisində müsəlmanlara və onların əmlakına qarşı işlənilmis zorakılıq hallarını təhqiq etmək üçün Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası yaratsın”.

1918-ci il avqustun 30-da FTK üçün 50000 rubl həcmində kredit açıldı. Avqustun 31-də isə qəbul edilmiş hökumət qərarına görə FTK 7 nəfərdən ibarət tərkibdə yaradıldı. Qərarı ixtisasa hüquqşünas, həmin dövrdə həm də ədliyyə naziri olan hökumət başçısı Fətəli xan Xoyski imzalamışdı. FTK-nın sədri andlı iclasçı Ələkbər bəy Xasmməmmədov təyin edilmişdi.

1918-ci il iyulun 15-dən 1919-cu il noyabrın 1-nə qədər fəaliyyət göstərmiş FTK azərbaycanlıların həyatına və onların əmlakına qarşı cinayətləri təhqiq etmək üçün gərgin iş aparmışdı. Son dərəcə ağır şəraitdə, müxtəlif xəstəliklərin, dəhşətli epidemiyaların tüğyan etdiyi qəzalarda, kəndlərdə təhqiqat aparən komissiya üzvləri hətta açıq səma altında, qapısız-pəncərəsiz evlərdə düşmə üstündə işləməli və gecələməli olurdular. Nəqliyyat vasitəsi ən ağrılı problemlərdən idi. Kilometrlərlə məsafəni piyada qət etmək lazım gəldiyindən komissiya üzvlərinin əməkhaqqı sıradan çıxmış çəkmələrini yenilməyə belə imkan vermirdi. Belə ki, istər 31 avqust, istərsə də 22 sentyabr 1918-ci il tarixli hökumət qərarları ilə komissiyanın üzvləri yalnız bu məqsədlə işlədikləri günlər üçün əməkhaqqı almaq hüququna malik idilər. Bütün maddi məhrumiyyətlərə və fəaliyyət çətinliklərinə baxmayaraq komissiya üzvləri sədr Ə. Xasmməmmədovun döna-döna vurğuladığı “Qanun və vicdan”ın aliliyi prinsipinə sōykənərək, 36 cild və 3500 vərəqdən ibarət material toplamışdı. Komissiyanın fəaliyyətinə əngəl törətməyə çalışan qüvvələr azərbaycanlıların kütləvi qətləminə səbəb olmuş, birbaşa iştirak və rəhbərlik etmiş təşkilatlar idi. Qırğınlardan bir il sonra, Ələkhkarlar istintaqa cəlb

edilməyə başlayanda Bakıda Erməni Milli Şurası və “Daşnaksütyun” partiyasının parlament fraksiyası, həmişə olduğu kimi, ermənilərin müdafiəsinə qalxmış, onların günahsız olduqlarını sübut etməyə çalışmışdılar.

FTK-nın fəaliyyəti Bakı və Gəncə quberniyalarının ərazilərini əhatə edirdi. Göyçay, Şamaxı, Cavad, Quba, Cavanşir, Cəbrayıl, Şuşa, Zəngəzur qəzalarında, o cümlədən Bakı, Quba və Şamaxı şəhərlərində müsəlmanlara qarşı törədilmiş vəhşilikləri sübut edən məlumatlar toplanmışdı.

Artıq 1918-ci ilin noyabrında FTK-nın sədri Ə. Xasmməmmədov Bakı quberniyasının ərazisində, yəni Bakı şəhərində, Göyçay qəzasının kəndlərində, Şamaxı qəzasının kəndlərində, o cümlədən Şamaxı şəhərində müsəlmanlara qarşı törədilmiş zorakılıqların təhqiqatı haqqında Ədliyyə Nazirliyinə məlumat vermişdi. Noyabrın 22-də imzaladığı məruzədə Bakı şəhərində müsəlman əhaliyə qarşı zorakılıqlar haqqında bitkin məlumat verilməmişdi. 1918-ci ilin yanvarından başlayaraq “Daşnaksütyun” partiyasının qırğına təhrikedici fəaliyyətini, martın 30-dan isə baş verən qətləmi bir neçə nümunənin təfərrüatına varmaqla əks etdirən məruzə erməni millətçiliyini ifşa edən hüquqi sənəd idi. Yalnız erməni silahlılarının deyil, erməni ziyalıların da müsəlman qırğınlarında nəinki yönəldici, həm də iştirakı rolunu diqqətə çatdıran məruzədə onların başqa siyasi qüvvələri, qeyri-müsəlman əhalini yanlış məlumatlandıraraq azərbaycanlılara qarşı çıxmağa təhrik edən təxribatları da konkret faktlarla göstərilmişdir.

Sentyabrın 22-dən oktyabrın 23-nə qədər komissiya üzvü N. M. Mixaylov Göyçay qəzasında təhqiqat işi aparmış, 500-dən çox şahid dindirilmiş, qırğın törədən yerlərə baxış keçirilmişdir. Komissiyanın işini yekunlaşdırmasına qədər müsəlmanlara qarşı törədilmiş vəhşiliklər haqqında Parisə yola düşən Azərbaycan nümayəndə heyətini məlumatlandırmaq lazımdır. Başlıca məqsədi Azərbaycanın müstəqilliyini beynəlxalq səviyyədə tanımaq olan nümayəndə heyəti qarşıda onu na gözləyəcəyini bilmədən azərbaycanlıların başına gəlmiş faciəni də çatdırmaq üçün əsaslı materiallara malik olmalıydı. Bu məqsədlə FTK-nın sədri Ə. Xasmməmmədov 1919-cu il yanvarın 6-da müsəlmanlara qarşı törədilmiş vəhşilikləri ayanı şəkildə sübut edən məlumatları məktubla birlikdə xarici işlər nazirinə göndərmişdi. Əsasən 3 alylıq bir təhqiqat işinin nəticələrini özündə əks etdirən materiallarda İran quberniyasında, Gəncə quberniyasında törədilmiş qırğınlar, dağıntılar haqqında da məlumatlar göstərilmişdi. Paris konfransına yola düşən nümayəndə heyəti üçün FTK

“əşayi-dəlil kimi altı cildən ibarət ilkin təhqiqat materialı və 95 ədəd fotosəkil hazırlamışdı”.

1919-cu il martın 21-dən yeni məzmun alır. Ədliyyə nazirinin məruzəsi əsasında hökumətin qəbul etdiyi qərarla FTK-nın səlahiyyətləri genişləndirilir, cinayət mühakimə icraatının nizamnaməsinə görə məhkəmə-istintaq orqanına verilmiş bütün hüquqlara sahib olur. Belə bir zərurəti nəzərə alaraq Ədliyyə Nazirliyinin idarə müdiri 1919-cu il yanvarın 5-də Nazirlər Şurasına məruzə ilə müraciət etmişdi. FTK-nın dinc müsəlman əhaliyə qarşı ağır cinayət hallarına dair çoxsaylı material topladığı halda məhkəmə-istintaq orqanı səlahiyyətlərinə malik olmadığından, bütün bu cinayətlər haqqında ədliyyə nazirinə məlumat verməsi və sonradan məhkəmə icraatına uyğun ilkin araşdırma aparmaqla günahkarlara qarşı cinayət işi qaldırmaq barədə sərəncam verilməsi məqsəduyğun sayılmamışdır.

Bütün təhqiqatın, uyğun səlahiyyətləri və yətarli texniki qüvvələri olan istintaq idarəsinin əlində cəmləşməsi görək idi. Araşdırmanı ləngitməmək, yenidən ilkin mərhələyə qayıtmamaq, daha səmərəli aparmaq üçün FTK-nın təhqiqat fəaliyyətinin istintaq hərəkətlərinin qüvvəsinə və əhəmiyyətinə malik olduğunu tanımaq lazım gəlirdi. Bu şərtlər daxilində Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 5 bəndlik müvafiq qərar qəbul edildi. Hüquqi statusu artırılan FTK artıq cinayətlərinə müvafiq olaraq günahkarları məsuliyyətə cəlb etmək üçün qərarlar qəbul edirdi.

Komissiya üzvü A. Kluge sədrə etdiyi məruzədə Bakı şəhərində müsəlman əhaliyə qarşı törədilmiş zorakılıqlar haqqında ətraflı məlumat verməklə, cinayət törətməkdə adları

hallanan şəxslər əleyhinə konkret maddələr üzrə cinayət işi açmağı lazım bilirdi. Bakı ilə yanaşı, digər qəzalarda törədilmiş qırğınlarla əlaqədar istintaq işi aparılırdı. Gəncə quberniyasının Ərəş və Nuxa (Şəki) qəzalarında komissiya üzvü N. Mixaylov, Quba qəzasının kəndlərində və Quba şəhərində A. Novatski müsəlmanlara qarşı qətlə, qarət və talanlar haqqında məruzələr hazırlayıb komissiyaya təqdim etmişdilər. İstintaq materialları əsasında hazırlanmış məruzələrdə cinayəti törətmiş şəxslərin adları göstərməklə haqlarında müvafiq hüquqi tədbirlərin görülməsi təklif edilirdi.

FTK-nın 1919-cu ilin yayından etibarən rəsmi sənədləri əsasan cinayətkarların cəzalandırılması haqqında qərarlardan, polis idarələri ilə yazışmalardan, sorğu üçün

Azərbaycanlıların soyqırımının hüquqi təhqiqatı

yanın işinə böhtan, çirkab atmaqla cinayətkarları müdafiə edirdilər. Azərbaycan hökuməti “intiqaam və düşmənçilik” hisslərindən uzaq olduğunu bir daha nümayiş etdirərək Azərbaycan Cümhuriyyətinin beynəlxalq səviyyədə tanınması münasibətilə on minlərlə dinc azərbaycanlı amansızcasına, vəhşiliklə qətlə yetirmiş cinayətkarların işinə xitam verdi.

Azərbaycan parlamentinin 1920-ci il yanvarın 14-də Cümhuriyyətin Paris sülh konfransı tərəfindən tanınmasına həsr olunmuş iclasında ədliyyə naziri Xəlil bəy Xasmməmmədov hökumətin bir qətnaməsini parlament üzvlərinin diqqətinə çatdırır. Cümhuriyyətin istiqlalıyyətinin təsdiqi münasibətilə hökumət “bir əfvi – ümumi layihəsinə hazırlamağı” X. Xasmməmmədova həvalə etmişdi. Ədliyyə naziri yaxın günlərdə həmin layihəni parlamentə təqdim edəcəyini bildirmişdi. 5 iclasdan sonra, 1920-ci il fevralın 9-da əfvi-ümumi haqqında məruzəçi Şəfi bəy Rüstəmbəyli bəyanat verir. Layihəyə təcili surətdə baxılması qərara alınır. Çıxış və izahatlardan sonra layihə maddələr üzrə səsə qoyulur və üçüncü qiraətdə qəbul edilir. Beləliklə, qanunun 10-cu bəndinə görə, FTK-nın fəaliyyəti zamanı qaldırılmış bütün cinayət işləri həmişəlik dayandırılır, milli ədavət zəminində qaldırılmış cinayət işlərinə xitam verilir.

Azərbaycan xalqına xas olmayan “intiqaam və düşmənçilik” hisslərini başlıca fəaliyyət prinsipinə çevirmiş erməni millətçiləri isə hətta belə yüksək keyiraxlılıq qarşısında xislətlərinə sadiq qalaraq 1920-21-ci illərdə məhz qisasçılıq niyyəti ilə Cümhuriyyət xadimlərinə (F. Xoyski, H. Ağayev və B. Cavanşir) xətt yetirmişdilər. Cinayət işləri rətm olunsa belə

1918-ci ilin mart-iyul aylarında erməni quldur dəstələri Azərbaycanın demək olar ki, bütün ərazilərində dinc əhaliyə qarşı soyqırımı törətmişlər. Beş ay ərzində 50 mindən çox soydaşımız erməni faşizminin qurbanı olmuşdur. Bakıda, Quba qəzasında, Şamaxıda, Qusarda, İrəvanda, Naxçıvanda, Zəngəzurdə, Qarabağda, Lənkəranda, demək olar ki, bütün Azərbaycan torpaqlarında bizə qarşı soyqırımı törədilmişdir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

tarix üçün təkzibedilməz sübut əhəmiyyətli mühüm mənbələr məhz FTK-nın gərgin fəaliyyəti sayəsində toplanmış və günümüzədək çatmışdır. Arxivlərdə mühafizə olunan bu sənəd və materiallar tədqiqatçılar, mütəxəssislər tərəfindən araşdırılmış, topla halında çap olunmuşdur. Hüquqi cəhətdən həmin sənədlər, əsasında yenidən istintaq işi başlamaq mümkünsüz olsa belə, böyük bir faciəni – azərbaycanlı qətləmlərinin soyqırımı kimi təsdiqləyən mənbə olaraq əhəmiyyətini saxlamaqdadır. Məhz tarixi faktları, çoxsaylı arxiv sənədlərini nəzərə alaraq 1998-ci il martın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev “Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” Fərman vermişdir.

Fərmanda qeyd olunduğu kimi, məhz Cümhuriyyətin varisi olaraq Azərbaycan Respublikası “soyqırımı çevirmiş erməni millətçiləri isə hətta belə yüksək keyiraxlılıq qarşısında xislətlərinə sadiq qalaraq 1920-21-ci illərdə məhz qisasçılıq niyyəti ilə Cümhuriyyət xadimlərinə (F. Xoyski, H. Ağayev və B. Cavanşir) xətt yetirmişdilər. Cinayət işləri rətm olunsa belə

Erməni millətçilərinin Azərbaycanı qarşı ərazi iddialarını və təcavüz siyasətini, qanlı cinayətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, gələcək nəsillərin milli yaddaşını qorumaq və soyqırımı qurbanlarının xatirəsini əbədləşdirmək məqsədi ilə Qubada 2007-ci ildə əşkar edilən kütləvi məzarlığın yanında “Soyqırımı Memorial Kompleksi”nin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2009-cu il dekabrın 30-da sərəncam imzalamışdır. 2013-cü il sentyabrın 18-də Quba Soyqırımı Memorial Kompleksinin açılışı olmuşdur. Memorial Kompleksdə tarixi sənəd və faktlar əsasında zəngin muzey yaradılmışdır.

Hazırkı istintaq-əməliyyat prosesini 100 il öncəki təhqiqat prosesi ilə müqayisə etdikdə cinayətlərin məzmunu, cinayət əməllərinin tərkibi, üsulları, dərəcəsi ənənəvi xarakter daşıyır. Cinayətlərin məqsədi, hədəfi, taktikası da oxşarlıq təşkil edir. Azərbaycan Respublikasının indiki beynəlxalq və regional durumu ilə 100 il öncəki vəziyyəti isə tamamilə fərqli səviyyədə olduğundan, texniki imkanların təhlili müqayisəolunmazdır. 1918-ci ildə xarici işlər nazirinin müraciəti

əsasında yaradılmış FTK-nın qarşısına qoyduğu vəzifələr hazırkı istintaq-əməliyyat prosesində də yerinə yetirilmişdir. Hüquqi təhqiqatların o zaman və indi üçün də eyni olan siyasi əhəmiyyəti vardır. O zaman da ermənilər haqiqətə zidd məlumatları – təbliğatları beynəlxalq ictimai fikri tamamilə Azərbaycan əleyhinə formalaşdırmağa səy göstərirdilər. Məhz bu prosesin qarşısını almaq üçün FTK-nın fəaliyyətinin nəticələrini başlıca Avropa dillərində açıqlamaq və geniş yaymaq nəzərdə tutulmuşdur.

Həmin dövrdə FTK-nın materiallarını, fotosəkilləri Paris Konfransına yola düşmüş Azərbaycan nümayəndə heyətinə göndərməklə haqiqətləri beynəlxalq ictimaiyyətə, Avropa siyasi dairələrinə çatdırmağa səy göstərilmişdi. Xatırladaq ki, həmin materiallar Azərbaycan dövlət müstəqilliyi bərpa edildikdən sonra bir neçə xarici dildə çap olundu. Hazırkı istintaq materialları Azərbaycan diplomatiyası üçün nə qədər önəmlidirsə, 1918-ci ildə təsis edilmiş FTK-nın materialları da o dərəcədə əhəmiyyətini saxlayır. İstər o zamanı, istərsə də hazırkı istintaq materialları “Dağlıq Qarabağ” münaqişəsinin məhz Ermənistan dövlətinin Azərbaycanca qarşı təcavüzün tərkib hissəsi olduğunu hüquqi baxımdan sübut edir. Sonuncu fəzası 30 il sürən bu təcavüzün siyasi kökləri XIX yüzillikdən qaynaqlanır. Rusiya imperiyasının Qafqaz-Şərqi siyasətində istifadə etdiyi xristian-erməni əhalinin kütləvi köçürülməsi nəticəsində Cənubi Qafqazda əhali aminlə çevrilən ermənilər bir əsrdən çoxdur uydurduqları “böyük Ermənistan” davasını aparır, yerləşdirildikləri ərazilərdə əhalini amansız qırğınlar yolu ilə məhv edib, planlarını gerçəkləşdirməyə çalışırlar. Bu baxımdan hazırkı istintaq prosesində FTK-nın materiallarının istifadə olunması tam və gerçək mənzərəni yaratmağa fayda verə bilər.

Firdovsiyyə ƏHMƏDOVA,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Dövlət İdarəçilik Akademiyasının
tarix kafedrasının müdiri,
Əməkdar müəllim

Səudiyyə kralı İraqa 1 milyard dollar bağışladı

❑ **Səudiyyə Ərəbistanı kralı Salman ibn Əbdüləziz al-Saud İraq hökumətinə 1 milyard dollar bağışlayıb.**

Səxavətli hədiyyə barədə Səudiyyə Ərəbistanının ticarət və investisiyalar naziri Məcid əl Kasa-bi İraq Prezidenti Bəhrəm Əhməd Salehin Ər-Riyada səfəri zamanı

açıqlama verib.

Bildirilir ki, bu vəsəit Bağdad-da idman şəhərciyinin tikintisinə sərf olunacaq.

Hələ ötən ilin martında Səudiyyə Ərəbistanının rəhbərliyi İraqa hədiyyə olaraq 100 min tamaşaçı tutumlu stadion tikərək hədiyyə edəcəyini bildirmişdi. Daha sonra isə Səudiyyə Ərəbistanı yalnız stadion deyil, bütöv bir idman şəhərciyi tikəcəyini bəyan etmişdir.

“RIA Novosti” xəbər verir ki, Səudiyyə Ərəbistanı İraqa münasibətləri yaxşılaşdırmaq üçün ciddi səylər göstərir.

“Xalq qəzeti”

Ukrayna MSK protokollarını hesablayıb

Ukrayna Mərkəzi Seçki Komissiyası prezident seçkilərində protokolların 100 faizini hesablayıb. Hesablamaların nəticəsinə əsasən, namizədlərdən heç biri qələbə üçün lazımı sayda səs toplaya bilməyib.

İkinci tura seçicilərin 30,24 faiz səsini yığan aktyor Vladimir Zelenski və hazırkı dövlət başçısı Petro Poroşenko (15,95 faiz) qalıblar. “Batkivşina” partiyasının lideri Yuliya Timoşenko seçicilərin 13,4 faizinin, Yuri Boykonun “Həyat naminə – müxalifət platforması” isə 11, 67 faizinin səsini almışdır.

Seçkilərin ikinci turu aprelin 21-nə təyin olunub.

Rusiya Azərbaycanla birgə müəssisələrin yaradılmasını prioritet hesab edir

Rusiya sənaye sektorunda birgə müəssisələrin yaradılmasını Azərbaycanla əməkdaşlıqda prioritetlərdən biri hesab edir.

Bakıda səfərdə olan Rusiyanın sənaye və ticarət naziri Denis Manturov RF sənaye müəssisələrinin Azərbaycana işgüzar missiyasına

həsr olunmuş tədbirdə bildirib ki, hazırda iki ölkə arasında prioritet istiqamətlərdən biri sənaye sektorunda birgə müəssisələrin yaradılmasıdır.

“Rusiya Azərbaycanla ticari-iqtisadi əməkdaşlığın gücləndirilməsində maraqlıdır və yaxın gələcəkdə bu sahədə tərəfdaşlığın möhkəmləndiriləcəyinə ümid edir”.

D.Manturov vurğulayıb ki, Rusiya şirkətləri ixrac potensialını və Azərbaycanda öz sərəstlərini fəal şəkildə artırır.

Qeyd edək ki, rusiyalı nazirlə yanaşı, Bakıya iqtisadiyyatın müxtəlif sektorlarında, o cümlədən kənd təsərrüfatı, İKT, avtomobil istehsalı, kimya sənayesi və digər sahələrdə fəaliyyət göstərən 60-dan çox Rusiya şirkətinin nümayəndələri də gəliblər.

Vitse-prezident: ABŞ seçim etməlidir

F.Oktay bildirib: “ABŞ seçməlidir: Onlar Türkiyənin müttəfiqi ola-

❑ **ABŞ Türkiyə ilə dostluq münasibətləri və terrorçuların dəstəklənməsi arasında seçim etməlidir. Bu barədə Türkiyənin vitse-prezidenti Fuad Oktay öz “Twitter” səhifəsində yazıb.**

raq qalmaq və ya terror təşkilatları ilə əməkdaşlıq edərək və öz müttəfiqinin düşməndən müdafiəsinə zərər yetirərək, bizim dostluğu-muzu riskə atmaq istəyir?”

Qeyd edək ki, daha əvvəl ABŞ-ın vitse-prezidenti Mayk Pens öz “Twitter” səhifəsində Türkiyəni NATO-nun təhlükəsizliyi və Rusiyadan S-400 zənitraket komplekslərinin alınması arasında seçim etməyə çağırıb: “Türkiyə

seçməlidir: Tarixdə ən uğurlu hərbi alyansın vacib tərəfdaşı olaraq qalmaq və ya bizim alyansı pozan düşünülənməmiş qərarlar qəbul edərək bu əməkdaşlığın təhlükəsizliyini riskə atmaq istəyir?”

ABŞ Rusiya ilə dialoqa hazırdır

❑ **Vaşinqton Rusiya ilə orta və yaxın mənzilli raketlərin ləğvi haqqında razılaşmanın taleyi haqqında dialoqa hazırdır.**

“RIA Novosti”nin yaydığı məlumata görə, bu barədə ABŞ-ın vitse-prezidenti Mayk Pens bildirib: “Amerika Rusiya ilə dialoq üçün açıqdır və ümid edir ki, onlar orta və yaxın mənzilli raketlərin ləğvi haqqında razılaşmaya tam riayət olunmasına yol tapa biləcək”.

Vitse-prezident əlavə edib ki, Rusiya razılaşmanın şərtlərini pozan raketləri məhv etmək istəmir, buna görə də bizim razılaşmadan çıxmaq barədə 6 ay əvvəl yazılı şəkildə xəbərdarlıq etməkdən başqa yolumuz qalmadı.

Xatırladaq ki, oktyabrın 20-si ABŞ Prezidenti Donald Tramp Rusiya ilə orta və yaxın mənzilli raketlərin ləğvi haqqında razılaşmadan çıxacağını bildirmişdi. Onun sözlərinə görə, ABŞ-ın bu razılaşmadan çıxmasına səbəb Rusiyanın müqavilənin şərtlərini pozmasıdır.

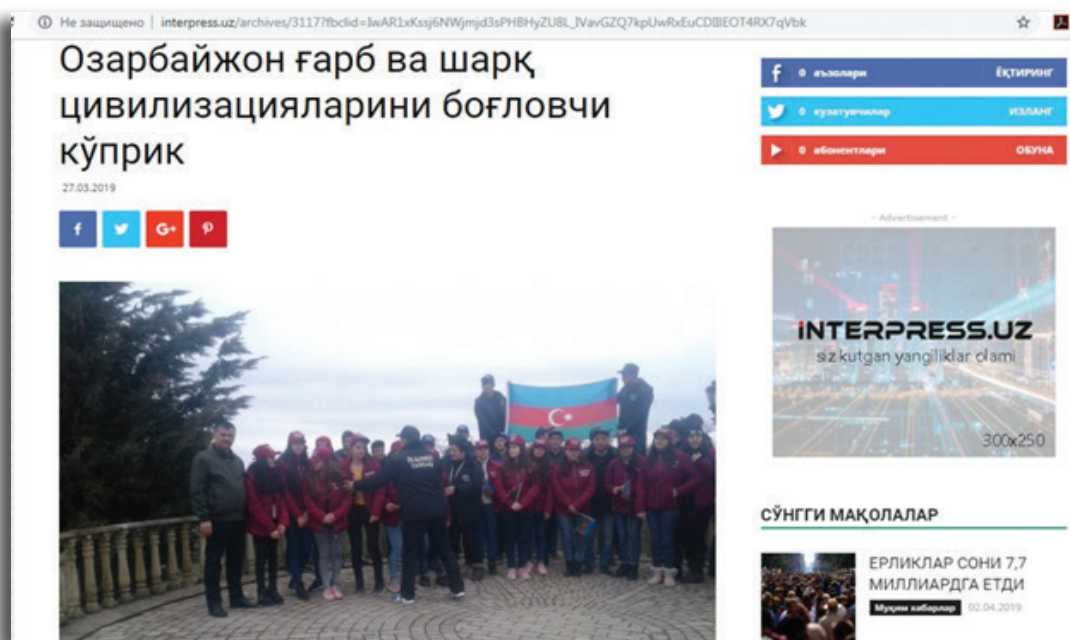
Qeyd edək ki, orta və kiçik mənzilli raketlərin ləğvi haqqında razılaşma 1987-ci ildə Vaşinqtonda imzalanıb.

“Azərbaycan – Qər və Şərq sivilizasiyalarını bağlayan körpü”

Özbəkistanın interpress.uz portalı özbək dilində Şərafəddin Tulaqanovun “Azərbaycan Qər və Şərq sivilizasiyalarını bağlayan körpü” sərəlvhəli məqalə yayıb.

Məqalə bu yaxınlarda Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə bir qrup özbək jurnalistin Azərbaycana mediaturu çərçivəsində hazırlanıb.

Materialda bildirilir ki, özbək jurnalistləri mediatur çərçivəsində Qusar rayonundakı “Şahdağ” Turizm Mərkəzində olub, bu füsunkar məkanın gözəlliyinə tamaşa ediblər. Bildirilir ki, “Şahdağ” dəniz səviyyəsindən 1300-2300 metr yüksəklikdə yerləşir və 2 058 hektar ərazini əhatə edir.

Bildirilir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə inşa edilən “Şahdağ” Turizm Mərkəzində yayda və qışda turistlərin mənalı istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb.

Sonra jurnalist Quba rayonundan söhbət açıb, bu məkanın məşhur Quba alması haqqında danışır, bildirir ki, rayonda 134 tarixi arxeoloji abidə var.

Yazıda Quba soyqırımı məzarlığından ürək ağrısı ilə danışılır. Diqqətə çatdırılır ki, bu məzarlıq aşkar edildikdən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2009-cu ildə burada muzey yaradılmasına başlanıb və 2013-cü ildə dövlət başçısının iştirakı ilə istifadəyə verilib.

Qeyd edilir ki, muzeydə Bakı, Şamaxı, Göyçay və digər ərazilərimizdə

ermənilər tərəfindən törədilən soyqırımlar haqqında da məlumat verilir. Məqalədə Şamaxı və İsmayıl rayonları haqqında da məlumatlar yer alıb və bu rayonlardakı abidələrdən söhbət açılıb.

Qulu KƏNGƏRLİ
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri

Daşkənd

NATO-nun baş katibi: Rusiya ilə münasibətləri yaxşılaşdırmaq lazımdır

NATO Rusiya ilə münasibətləri yaxşılaşdırmağa çalışmalıdır. “RIA Novosti”nin verdiyi məlumata görə, bunu Vaşinqtonda çıxışı zamanı NATO-nun baş katibi Jens Stoltenberg deyib.

Y.Stoltenberg bildirib: “Rusiya ilə münasibətdə güclü, möhkəm olmalıyıq, lakin dialoq da aparmalıyıq. Bizə hərbi imkanlara sərmayə qoyuluşu və dialoq arasında balans tapmaq lazımdır. Rusiya bizim qonşumuzdur. Rusiya heç yere getməyəcək, biz də Rusiya ilə münasibətləri yaxşılaşdırmağa çalışmalıyıq”.

Stoltenberg qeyd edib ki, o Moskva ilə dialoqun vacibliyinə inanır. Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Aleksandr Qruşko isə bildirib ki, Rusiya və NATO gərginliyin azaldılmasının zəruriliyini etiraf edirlər, amma Alyans hərbi əlaqələrin bərpasına hazır deyil.

“Xalq qəzeti”

Zərərçəkmiş sahibkarlardan sənəd qəbulu başlanılıb

Bakının Nizami rayonunda yerləşən ticarət mərkəzində baş vermiş yanğında zərərçəkmiş sahibkarlara maddi yardım göstərilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına uyğun olaraq, zərərçəkmiş sahibkarlara maddi yardım göstərilməsi qaydası təsdiq edilib və dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Aprelin 4-dən etibarən İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin inzibati binasında Bakının Nizami rayonunda yerləşən ticarət mərkəzində baş vermiş yanğın nəticəsində zərərçəkmiş sahibkarlardan maddi yardımın göstərilməsi ilə bağlı sənədlərin qəbuluna başlanılmışdır.

Yanğın nəticəsində zərərçəkmiş sahibkarlardan sənədlərini agentliyə təqdim etmələri xahiş olunur.

Sahibkarlar vahid brizə formasını İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyindən əldə edə bilirlər.

“Xalq qəzeti”

“Ən yaxşı tank bölüyü” adı uğrunda yarış keçirilib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi 2019-cu il döyüş hazırlığı planına əsasən, Azərbaycan Ordusunda “Ən yaxşı tank bölüyü” adı uğrunda yarış keçirilib.

Müdafiə Nazirliyindən aldığımız məlumatda deyilir ki, yarışda tank bölmələrinin döyüş hazırlığı yoxlanılıb, heyətlərin bilik və bacarıqları artırılıb, döyüş vərdişləri təkmilləşdirilib. Komandalar sürücülük, gecə və gündüz vaxtı atış, fiziki hazırlıq və digər məşğələlər üzrə məqbulları müvəffəqiyyətlə yerinə yetirib, eləcə də verilən tapşırıqlar dəqiq, vaxtında və düzgün icra olunub.

Yekunda “Ən yaxşı tank bölüyü” adına layiq görülmən heyət müəyyənənə.

Samirə ƏLİYEVƏ, “Xalq qəzeti”

Azərbaycanda aparılan islahatlar iqtisadiyyatı sabitləşdirməyə imkan verib

Azərbaycanda aparılan islahatlar iqtisadiyyatı sabitləşdirməyə, inflyasiyanın səviyyəsini azaltmağa və valyuta ehtiyatlarını artırmağa imkan verib.

Bunu Bakıda “Fitch Ratings” agentliyinin illik konfransında Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyinin direktor müavini

istiqamətlənib”.

Azər Mursaqulov deyib. O, xüsusilə maliyyə sahəsində aparılan islahatları qeyd edib: “Bu islahatlar arasında dövlət borclarının idarə edilməsi strategiyası və yeni fiskal qaydalar əsas yer tutur”.

Direktor müavini-nin sözlərinə görə, neft gəlirlərindən istifadə limiti qaydalara uyğun olaraq hər il hesablanacaq: “Dövlət borclarının idarə edilməsi strategiyası Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ötən ilin avqustunda təsdiq edilib və ölkədə makroiqtisadi vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına

□ **Bu sətirleri qələmə almağa başlayanda beynimdə qərribə bir sual dolamağa başladı: Nə üçün Gəncə, Şamaxı, Naxçıvan, Bərdə və Qəbələ kimi qədim şəhərlərimizin bugünkü növrəği, çal-çağırı barədə söz açarkən mütləq həmin yaşayış məskənlərinin tarixindən hansısa faktları yada salır, Mingəçevir haqqında isə sadəcə “Nur şəhəri” deməklə kifayətlənirik? Axı Mingəçevir həmin şəhərlərin heç birindən “cavan” deyil. Bir neçə ay qabaq “Nur şəhəri”nin cəmi 70 yaşını qeyd etdik. Qədim Mingəçevirin yaşı isə...**

... Elmi mənbələrdə göstərilir ki, birinci minillikdən əvvəl yaşamış tarixçi, coğrafiyaşünaslar Plutarx, Strabon, Ptolomey öz qeyd və xəritələrində Kürün sağ və sol sahilində, hazırkı Mingəçevirin yerləşdiyi ərazidə geniş sahədə zəngin yaşayış məskəninə mövcudluğundan bəhs edib. Şəhərə bitişik Mingəçevir və Hürüuşağı kəndlərində indiyədək xeyli qədim qəbir yerləri qalıb. On yeddinci əsrdə yaşamış Əlvli Çələbinin “Səyahətnamə”sində Mingəçevir haqqında məlumat vardır. O, Kür çayının sağ sahilində, Bozdağın ətəyində yerləşən böyük yaşayış məntəqəsi kimi Mingəçevirin adını çəkib və burada ipək istehsal edən emalatxanalar, sənətkarlıq məhəllələri, mədrəsə və məscidlərin olduğunu yazıb.

Yaxud, bildirilir ki, qədim Mingəçevir

tarixdən başladınız, onda mən də söhbəti tarixlə davam etdirim. Təbii ki, qədim tarixlə yox, ən yeni, bir il əvvəlki tariximizlə. Şəhərimiz üçün ötən ilin ən əlamətdar hadisəsi fevralın 27-də ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin Mingəçevirə səfəri olub. Səfər müddətində dövlət başçısı ümummilli

sizin yada saldıığınız tarix bizim qürur mənbəyimizdirsə, mənim xatırladığım səhifələr də qədim tarixi təcrübəmizin bugünkü tərəqqi və inkişafı daha da zənginləşdirilməsidir.

Həmsöhbətim vurğuladı ki, nəinki şəhər rəhbərliyi və ya müvafiq dövlət qurumları, həm də hər bir müəssisə, sahibkar, sadəcə peşə adamları, bir sözlə, istənilən mingəçevirli şəhərimizin daha da gözəlləşdirilməsi, ölkədə və beynəlxalq aləmdə tanınması üçün əlindən gələni edir. Məsələn, şəhərin sənaye müəssisələri tərəfindən təkcə ötən il 303,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunub, əsas kapitala 60,6 milyon manat investisiya yönəldilib, 51 milyon manatlıq tikinti-quraşdırma işləri görü-

Mingəçevir: Zəngin keçmişi və bu günü ilə öyünən şəhər

Böyük İpək yolunun əsas dayanacaq-larından biri idi. Kür çayı vasitəsilə qayıqlarla Gürcüstana, oradan Rioni çayı ilə Qara dənizin sahil şəhərlərinə müxtəlif çeşidli mallar daşınırdı. Eləcə də Yaxın Şərq ölkələrinə, Azərbaycanın qədim şəhərlərinə mühüm karvan ticarət yolu buradan keçirdi. Yəni, o biri qədim şəhərlərimiz kimi Mingəçevirin tarixi də zəngin və qürurvericidir. Şəhərin bu günü isə... məhz elə tarixi ənənələrə layiq şəkildə qurulur və inkişaf etdirilir.

... Hazırda ölkənin dördüncü sənaye şəhəri olan Mingəçevirdə elektroenergetika, elektrotexnika, kimya, maşınqayırma, yüngül və yeyinti sənayesi sahələri inkişaf etdirilir. Şəhər ərazisində 40-a yaxın sənaye müəssisəsi, o cümlədən iki böyük elektrik stansiyası fəaliyyət göstərir. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə Mingəçevir Sənaye Parkı və Mingəçevir Yüksək Texnologiyalar Parkı yaradılıb.

Son illər isə bu tərəqqi, inkişaf, abadlıq-quruculuq işləri yeni vüsət alıb.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayilovla söhbətimizdə də elə Mingəçevirin qədim tarixə malik olduğunu yada saldım. Həmsöhbətimin bu məsələyə münasibəti də maraqlı idi:

– Şəhərin tarixi ilə bağlı ağıllar, yaxud, qədirlən qələm sahibləri danışa bilərlər. Bizi isə bu gün görülməli işlər və perspektivdəki planlar daha çox maraqlandırır. Amma indi ki,

lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət etdikdən sonra “Mingəçevir SES silsiləsi” MMC-də yeni inşa olunmuş idarəetmə mərkəzinin açılışını edib. “Azərsu” ASC-nin Mingəçevir şəhər suturemizləyici qurğusunu açıqdan sonra, “Azərişiq” ASC-nin Avtomatik İdarəetmə və Nəzarət Mərkəzinə baxış keçirib. Daha sonra cənab Prezident 2016-cı il sentyabrın 21-də təməlini qoyduğu Mingəçevir Sənaye Parkının və Mingəçevir şəhərində “Asan heyət” Mərkəzinin açılışlarında iştirak edib. Dövlət başçımızın şəhərimizə səfəri zamanı verdiyi göstəriş və tapşırıqlar Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyəti və idariyyəti qurumları tərəfindən fəaliyyət proqramı kimi qəbul olunub. Yeni

lüb. Şəhər əhalisinə 5,2 milyon manatlıq nəqliyyat, 1,2 milyon manatlıq rabitə xidmətləri göstərilib. Ticarət sahəsində əhaliyə 113,4 milyon manatlıq istehlak malları satılıb, xidmət subyektləri tərəfindən 66,1 milyon manatlıq ödənişli xidmət göstərilib.

İ. İsmayilov qeyd etdi ki, 2014-2018-ci illəri əhatə edən Regionların Sosial-iqtisadi İnkişafı Dövlət Proqramının icrası çərçivəsində şəhərin prospekt və küçələrinə 20 ədəd saniyə göstəriciləri ilə işləyən müasir işıqlar quraşdırılıb, 3 ədəd işıqlı tablo və 28 ədəd Günəş batareyası ilə işləyən yol göstəriciləri qoyulub. 21 ədəd müasir dayanacaq və

4 ədəd xidmət köşkü istifadəyə verilib. Əhalinin əsas istirahət guşələrindən olan Teatr meydanı, Güllü bağ, Sahil, Dostluq və Füzuli parkları əsaslı şəkildə yenidən qurularaq sakinlərin istifadəsinə verilib. Dövlət proqramında nəzərdə tutduğu kimi, son 5 ildə 1, 4, 7, 9, 10 və 14 nömrəli məktəblər, 10 və 12 nömrəli bağçalar əsaslı təmir olunub. Biri Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə, digəri isə sahibkar tərəfindən iki yeni uşaq bağçası tikilib istifadəyə verilib. Şəhər Mərkəzi Xəstəxanası əsaslı şəkildə yenidən qurulub və lazım olan bütün müasir tibbi avadanlıqlarla təmin edilib. Xəstə və kimsəsiz uşaqlar üçün yeni bina inşa edilib və onlara bütün lazımı şərait yaradılıb.

Bölgə həyatı

Bu illər ərzində istilik sistemlərinin bərpasına başlanılıb, su və kanalizasiya xətlərinin yenidən qurulması işləri davam etdirilib. Şəhərdə enerji və qaz təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlər ardıcılıqla davam edir. Dövlət proqramına uyğun olaraq, Mingəçevirdə 6990 yeni iş yeri yaradılıb ki, onlardan 6930-u daimi iş yerləridir.

Öyrəndik ki, təhsil idarəsinin də uğurları kifayət qədərdir. Məsələn, ötən il XI sinfi bitirərək attestat alan 783 nəfər məzunun 78 faizi (618 nəfər) ali məktəbə qəbul üçün sənəd verib, onlardan 450 nəfəri qəbul imtahanlarının nəticələrinə görə tələbə adına layiq görülüb. Bu,

sənəd verənlərin 72 faizini təşkil edir. 2018-ci il məzunları arasında 600 və yuxarı bal toplayanların sayı 66 nəfər olub. Bu nailiyyətlərin qazanılmasında təhsil işçilərimizin əməyi də yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2018-ci ildə Mingəçevir müəllimlərindən biri “Əməkdar müəllim” fəxri adına, bir nəfər isə, “Tərəqqi” medalına layiq görülüb. Eləcə də, təhsil nazirinin əmri ilə 2 nəfər “Qabaqcıl təhsil işçisi” döş nişanı və 1 nəfər fəxri fərmanla təltif edilib.

Səhiyyə sektorunun fəaliyyəti də şəhər icra hakimiyyətinin daim diqqət mərkəzindədir. Məsələn, mərkəzi

– bölgələrə” festivalı keçirilmiş bütün regionları əhatə edən sənətkarlıq nümunələri, rəsmlər, suvenirlər və digər əl işləri nümayiş olunmuşdur.

Sonda bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Mən xalqın bir nömrəli xidmətçisiyəm və bütün dövlət məmurları xalqa xidmət etməlidir” – tezisinin əks-sədasını bölgə müxbiri kimi fəaliyyət göstərdiyim bütün rayon və şəhərlərdə görürəm. Mingəçevirdə isə bunun daha yeni nümunəsinin şahidi olduq. Bu il martın 20-də şəhər icra hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayilov müharibə veteranlarını Novruz bayramı münasibətilə bilavasitə onların evlərində təbrik etdi. Veteranlarla çay süfrəsi arxasında söhbət edən şəhər rəhbəri onlara xoş arzularını söylədi və səhhətləri, problemləri ilə maraqlandı. Görüşdə ŞİH adından veteranlara bayram sovgatı da təqdim edildi.

Yeri gəlmişkən, Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyətinin saytının “Xəbərlər” bölməsindəki bir fakt da diqqətimizi çəkdi. Şəhər rəhbəri bu ilin yanvar ayında 5, fevral ayında 3, mart ayında isə 4 dəfə sayıyar görüşlər təşkil edərək, sakinlərin problemləri, arzu, istək və təklifləri ilə tanış olub. Odur ki, yazının əvvəlində sualla başladığımız kimi sonunu da sualla tamamlayırıq: Belə şəhərdə yaşamağa nə var ki?

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin Mingəçevir şəhər nümayəndəliyi tarixi və əlamətdar günlər, milli bayramlar, görkəmli şəxsiyyətlərin yubileyləri ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsini təmin edir. Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə “100 illik tariximiz” devisi altında “Bölgələrdən

İlqar HƏSƏNOV,
“Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri

Xalq, rəhbər və ordunun birliyindən güc alan qələbə

□ **Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin böyük iclas salonunda 2016-cı ilin Aprel döyüşlərinin növbəti ildönümü münasibəti ilə keçirilən “Qələbəyə gədən yol” adlı ümumrayon hərbi vətənpərvərlik mərasimində ölkəmizin 3 il əvvəl qazandığı hərbi uğur xalq, rəhbər və ordunun birliyindən güc alan qələbə kimi dəyərləndirildi.**

Toplantıda Azərbaycan Tibb Universitetinin hərbi-tibb fakültəsinin və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin tələbələri, rayon məktəbliləri, Qarabağ müharibəsi veteranları, əlilləri və şəhid ailələrinin təmsilçiləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edirdilər. Hərbi orkestrin müşayiəti və alqış sədaları altında Dövlət bayrağı salona gətirildikdən və Dövlət himni səsləndirildikdən sonra, əlillərdə Aprel döyüşləri şəhidlərinin şəkillərini tutmuş yuxarı sinif şagirdləri Vətənə sədaqət andı içdilər. Sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin güc və

rəşadətindən bəhs edən videosüjet nümayiş etdirildi. Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov mərasimdə çıxış edərək bildirdi ki, 2016-cı ilin Aprel döyüşləri zamanı ordumuzun əsgər və zabitləri Vətənin hər qarışının nə qədər əziz olduğunu öz canları və qanları hesabına bir daha sübut etdilər. Aprel döyüşlərində əldə etdiyimiz qələbədə yeni nəslin vətənpərvərlik təربiyəsinin də rolu danılmazdır. Qazanılmış bu qələbədə gənclərin yüksək vətənpərvərlik nümayiş etdirməsi, yüksək əhvalruhiyyə sərgiləməsi Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu gənclər siyasətinin ürəkəcan nəticəsidir. Mərasimdə daha sonra qeyd edildi ki, Aprel döyüşləri zamanı igid hərbcilərimiz düşməne ağır zərbə vuraraq çoxdan gözlədiyimiz qələbə nümunəsini gerçəkləşdirdilər. Xalqımız bu qələbənin təmsalında bir daha inandı ki, tezliklə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında üçrəngli bayrağımız doğma Qarabağımızın hər yerində dalğalanacaqdır.

Azərbaycan Tibb Universitetinin hərbi tibb fakültəsinin reisi, tibb polkovniki, Əməkdar hakim

Çingiz Əlləzov həmin günlərdə ordumuzun qəhrəmanlığı və şücaətindən ətraflı danışdı. Aprel döyüşlərində şəhid olmuş polkovnik-leytenant Sənən Axundovun həyat yoldaşı Nəcibə Axundova isə şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlığını bildirdi.

Sonda Müdafiə Nazirliyi və Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə hazırladığı “Azərbaycan əsgəri” mahnısı və klipi iştirakçılara təqdim olundu.

R.TAHİR,
“Xalq qəzeti”

Şəmkirdə müayinə olunanların sayı 70 min nəfərə yaxınlaşır

□ **Ölkə Prezidentinin tapşırığına əsasən respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Şəmkir rayonunda da əhalinin kütləvi dispanserizasiyası fəal şəkildə davam etdirilir. İstər rayon icra hakimiyyəti, istərsə də tibb işçiləri izahat-təbliğat işlərini gücləndiriblər.**

Bu humanitar aksiya müddətində kənd və qəsəbələrdə, idarə, müəssisə və təşkilatlarda aktivliyi təmin etmək üçün bütün zəruri tədbirlər görülüb. Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının poliklinika şöbəsi, tibb məntəqələri müayinələrin müəşəkkil keçirilməsi üçün ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunub.

Əvvəlcədən tutulmuş qrafikə əsasən fevralın 12-dən bu günədək 67 min 745 nəfər rayon sakini müayinə olunub. Müayinələr əsasən, terapevt, oftalmoloq, nevropatoloq, stomatoloq, kardioloq və digər tibb mütəxəssisləri aparılır. Vətəndaşlar kardiogram, ultrasəs, rentgen, laborator müayinələrə də keçirilir.

Müayinələr zamanı xəstəlik aşkar olunan sakinlərdən 4 min 168 nəfəri ambulator, 372 nəfər

pulsuz tibbi müayinəsinin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün konsultativ poliklinika şöbəsi ilə yanaşı, 32 həkim məntəqəsi, 4 kənd və 3 qəsəbə xəstəxanası aksiyaya cəlb

stasionar müayinəyə cəlb olunub, 5 nəfərin üzərində cərrahiyyə əməliyyatı aparılıb. Bundan əlavə 46 nəfər Bakıdakı ixtisaslaşdırılmış tibb məntəqələrinə göndərilib.

Sakinlər ölkə başçısının bu təşəbbüsünü bəyənir və minnətdarlıq edirlər. Qeyd edək ki, əhalinin kütləvi

olunub. Həkim olmayan kəndlərdə isə əhalinin müayinə edilməsi üçün əlavə 3 həkim briqadası yaradılıb. Hər briqada terapevt, cərrah, endokrinoloq, stomatoloq və kardioloq cəlb olunub.

Hamlet QASIMOV,
“Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri

Xarici xəbərlər

Türkiyə

İxrac artıb

Cari ilin birinci rübündə Türkiyənin ixracı 3,34 faiz artıb. Bunun əksinə olaraq, ölkənin idxalı 21,46 faiz azalıb. Bu bəyanatla Türkiyənin ticarət naziri Ruhsar Pekcan çıxış edib. Nazir bildirib ki, ötən ay ixracın həcmi 0,5 faiz artaraq 16 milyard 334 milyon dollara çatıb. İdxal isə 17,81 faiz azalaraq 18 milyard 299 milyon dollar təşkil edib. Məlumatı "Anadolu" yayıb.

Rusiya

Səhmlər satılır

"Sberbank" Türkiyədəki "Denizbank" törəmə bankındakı səhmlərinin 99,85 faizini "Emirates NBD" bankına satır. "Sberbank"ın nümayəndəsi bildirib ki, ümumilikdə, bank sövdələmə üzrə 5 milyard dollar alacaq.

Xatırladaq ki, "Sberbank" "Denizbank"ı 2012-ci ildə Belçikanın "Dexia" maliyyə qrupundan almışdı. Bankın Türkiyə, Rusiya, Avstriya, Almaniya, Bəhreyn və Kiprdə filialları fəaliyyət göstərir. Məlumatı "İnterfaks" yayıb.

Almaniya

BMW-də nasazlıq

BMW şirkəti Cənubi Koreya bazarında satılmış 102 mindən çox avtomobili geri çağırıb. Buna səbəb həmin avtomobillərin qaz dövryyəsi sisteminə yaranmış qüsurlardır. Qeyd edək ki, Cənubi Koreyada bu texniki nasazlıq 40-a yaxın "BMW" avtomobilinin mühərrikində baş verən yanğından sonra aşkarlanıb. Xəbəri "Regnum" verib.

Hindistan

Yulaf qaraciyəri qoruyur

Yulaf qaraciyəri alkoqolun mənfi təsirindən qoruyur. Bu hindistanlı alimlərin araşdırması nəticəsində belli olub. Dehli Universitetinin mütəxəssisləri müəyyən ediblər ki, yulafı sıyıq qaraciyərin

qorunmasına kömək edir. Həmçinin belli olub ki, yulaf sıyıq qaraciyərdə zərərli maddələrin ifrazını sürətləndirir.

Məlumatı "MedikForum" yayıb.

İngiltərə

Ximenezə görə 38 milyon avro

İngiltərənin "Volverhemton" futbol klubu Raul Ximenezə rekord qiymətə transfer edib. Hazırda "Volverhemton"da icarə əsasında çıxış edən 27 yaşlı hücumçu üçün klub 38 milyon avro ödəyib. Meksikalı hücumçu ilə 3 illik müqavilə imzalanıb.

Qeyd edək ki, Raul Ximenez cari mövsümdə "Volverhempton"da keçirdiyi 35 oyunda 15 qol vurub və 7 məhsuldar ötürmə edib. Xəbəri "Eurosport" verib.

Hazırladı: Elçin ABBASOV, "Xalq qəzeti"

Çavuşoğlu Vaşinqtonda Pompeo ilə danışıqlar aparıb

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Vaşinqtonda ABŞ-in dövlət katibi Mayk Pompeo ilə görüşərək onunla bir sıra aktual məsələlər üzrə danışıqlar aparıb. Bu barədə "Anadolu" agentliyi məlumat yayıb.

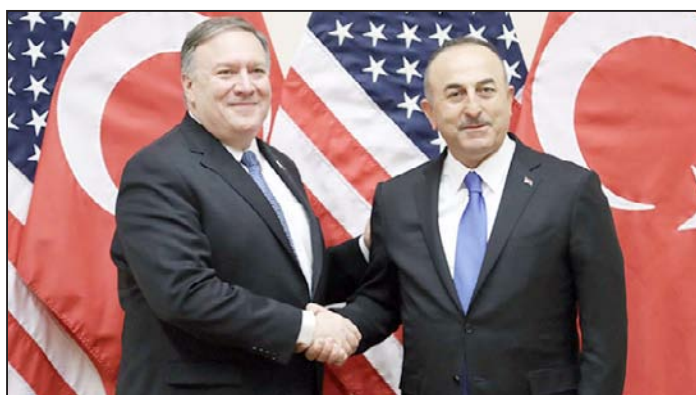
Türkiyə və ABŞ-in xarici siyasət idarələrinin rəhbərləri əvvəlcə iki ölkə arasında əlaqələrin mövcud vəziyyətini müzakirə ediblər. Danışıqlar zamanı qeyd olunub ki, tərəflər ikitərəfli əlaqələrin daha da güclənməsində maraqlıdır.

Qeyd edək ki, Mövlud Çavuşoğlu NATO-nun 70-ci ildönümü ilə əlaqədar alyansa üzv dövlətlərin xarici işlər nazirlərinin bu il aprelin 4-də Vaşinqtonda keçirilən yubiley

tədbirində iştirak etmək üçün okeanın o tayına səfər edib.

Yeri gəlmişkən, Türkiyənin xarici işlər nazirinin ABŞ paytaxtında Ağ evin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonla görüşü də planlaşdırılıb.

Bu arada NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq ABŞ Konqresi Senatının və Nümayəndələr Palatasının birgə iclasında çıxışı zamanı bildirib ki, alyans Əfqanıstanda lazım

olduğundan çox qalmayacaq və bu ölkədən ABŞ qoşunları ilə bir yerdə çıxacaq.

Məlumat üçün bildirək ki, Əfqanıstanda hərbi əməliyyatlar 2001-ci ilin dekabrından davam edir. 2010-2013-cü illərdə bu ölkədə xarici qüvvələrin sayı

150 min nəfəri ötmüşdü. NATO və ABŞ-in əsas döyüş qüvvələri Əfqanıstandan 2014-cü ildə çıxarılıb. Hazırda bu ölkədə alyansın 14 min nəfərlik təlimatçıları və müşavirlər missiyası qalır.

M.HACIXANLI, "Xalq qəzeti"

Avropada islamofobiya güclənib

BBC-nin yaydığı məlumata görə, son illər Avropa ölkələrində müsəlmanlara qarşı irqçilik şüarları artıb. Eyni zamanda, Avstriya, Almaniya və Niderland kimi ölkələrdə hicabə və niqabə qadağalar qoyulması Avropada islamofobiyanın güclənməsini göstərir.

Bildirilir ki, son illər Avstriyada müsəlmanlara qarşı irqçi aksiyalarını sayı ciddi şəkildə artıb. Bu barədə İslam Düşmənçiliyinə qarşı

Sənədləşdirmə və Məsləhət Mərkəzi məlumat yayıb. Mərkəzin ötən ilin yekunlarına dair hazırladığı hesabatə əsasən, Avstriyada müsəlmanlara qarşı

540 irqçi aksiya qeydə alınıb. Hesabat müəllifləri bildiriblər ki, 2017-ci ildə vətəndaşlar tərəfindən bu mərkəzə 309 hal üzrə məlumat daxil olduğu halda, 2018-ci ildə bu göstərici ciddi şəkildə artıb. Müsəlmanlara qarşı irqçi aksiyaların təxminən yarısı (46 faiz) nifrət təbliğatı və arzuolunmaz ifadələrin işlədilməsi olub, 89 halda isə (17 faiz) divarlara yazılan nifrət məsajları barədə məlumat əldə edilib.

Ümumilikdə götürdükdə isə irqçi aksiyaların yarıdan çoxu (53 faiz) internetdə, 31 faizi isə ictimai məkanlarda baş verib. Həm miqrantların sayı çox olduğuna və həm də mərkəz Vyana yerləşdiyinə görə, irqçi aksiyaların mütləq

əksəriyyəti bu şəhərdə qeydə alınıb. Qeyd edək ki, hesabata hazırlanmasında iştirak edən həmin ictimai təşkilatın əməkdaşı Elif Adam bildirib ki, hökumət və media müsəlmanlara qarşı təzyiq və irqçi aksiyaların çoxalması da ittiham edilməlidir. Müsəlman məscid və uşağ bağçalarına, dini etiqad mərkəzlərinə qarşı sərt mövqe nümayiş etdirən hazırkı hökumət və bunu tirajlayan mətbuat sosial media və ictimaiyyətdə müsəlmanlara qarşı aksiyaların sayı artırır. Bu isə ilk növbədə sağçı-radikal siyasi blokun işinə yara-yır, müsəlman və miqrant mövzuları ilə seçicilərin diqqətini ölkənin problemlərinə deyil, qorxu stereotiplərinə yönəldir.

Mahmud QƏRİBOV, "Xalq qəzeti"

Qazaxda keçən il 30 min ton kartof tədarük olunub

Son illər Qazax rayonunda kartofçuluğun inkişafı ilə bağlı mühüm tədbirlər görülür. Nəticədə bu vacib məhsulun istehsalı getdikcə artır. Adamların kartofçuluğa marağının artması bol məhsul yetişdirməyə imkan yaratmaqla yanaşı, yeni iş yerlərinin açılması baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə bir fakt maraq doğurur ki, əgər üç il qabaq, yəni 2016-cı ildə rayonda cəmi 10 min 205 ton kartof tədarük olunmuşdusa, artıq keçən il bu rəqəm 30 min tonu keçmişdir.

həyata keçirilən tədbirlər belə deməyə əsas verir ki, bu il də bol və keyfiyyətli məhsul yetişdiriləcək. Əkində yüksək məhsuldar toxum sortlarından istifadə olunur, əkinçilərə hərtərəfli kömək göstərilir.

Bugünədək 800 hektara yaxın ərazidə yazlıq kartof əkinə aparılıb.

Hamlet QASIMOV, "Xalq qəzeti"nin bölgə müxbiri

Latviya Seymi veteranlara sovet forması geyinməyi qadağan edib

Latviya Seymi qalmaqallı qərar qəbul edib.

Seymin deputatları müharibə veteranlarına sovet forması geyinməyi qadağan edən qərar qəbul ediblər. Qərara görə, veteranlar sovet forması geyinərlərsə, 140 avrodan 1500 avroyadək cərimə ediləcəklər.

Bundan əlavə, parlament alman nasist forması geyinməyi də qadağan edib.

Qəzənfər QASIMOV, "Xalq qəzeti"

Hava proqnozu

☞ Aprelin 5-də Bakıda və Abşeron yarımadasında dəyişiklik buludlu olacaq. Yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Cənub küləyi əsəcək, axşam şimal-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq. Gecə 7-9, gündüz 13-16, Bakıda gecə 7-9, gündüz 14-16 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 761 mm cıvə sütununundan 765 mm cıvə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 60-65 faiz olacaq. ☞ Naxçıvan Muxtar Respublikasında əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşama doğru bəzi yerlərdə yağış yağacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 1-6 dərəcə isti, dağlıq ərazilərdə 2-5 dərəcə

şaxta, gündüz 13-18 dərəcə isti olacaq. ☞ Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşama doğru bəzi yerlərdə yağış yağacağı gözlənilir. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 2 dərəcə şaxta-dan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 6-11 dərəcə isti olacaq. ☞ Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında yağmursuz keçəcək. Səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman, çiskin olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 3-8, gündüz 15-20 dərəcə isti olacaq. ☞ Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıl, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında əsasən

yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 0-5, gündüz 13-18 dərəcə isti, dağlarda gecə 2-7 dərəcə şaxta, gündüz 5-10 dərəcə isti olacaq. ☞ Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 4-9, gündüz 17-22 dərəcə isti olacaq. ☞ Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında əsasən yağmursuz keçəcək. Dağlarda duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 6-9, gündüz 14-19, dağlarda gecə 1-5, gündüz 10-15 dərəcə isti olacaq.

☐ "Euronews" agentliyinin yaydığı məlumata görə, Böyük Britaniya Parlamentinin İcmalar Palatası "Brexit" danışıqları ilə bağlı daha bir qanun qəbul edib.

İcmalar Palatası "Brexit"lə bağlı daha bir qanun qəbul edib

Məlumata görə, təcili hazırlanmış qanun layihəsinin lehinə 313, əleyhinə isə 312 nəfər səs verib. Bildirilir ki, yeni qanun Baş nazir Tereza Meyə ölkənin Avropa İttifaqından (Aİ) çıxma tarixini uzatmağa imkan verir.

Qeyd edilir ki, məqsəd Birləşmiş Krallığın Aİ-ni razılıqsız tərk etməsinin qarşısını almaqdır. Yeri gəlmişkən, qərar artıq Lordlar Palatasına göndərilib. Palata qanunu təsdiqlədikdən sonra bu barədə rəsmi Brüsselə məlumat veriləcək.

Bildirilir ki, İcmalar Palatası "Brexit"ə dair bütün variantların əleyhinə səs verdiyi üçün ölkənin Aİ-dən çıxması aprelin 12-dək təxirə salınıb. Məsələ Aİ-nin aprelin 10-da Brüsseldə keçiriləcək növbədənkanar sammitində müzakirə olunacaq. Bu arada, Avropa Komissiyasının Prezidenti Jan-Klod Yunker Böyük Britaniyanın İttifaqdan razılaşmasız çıxması ehtimalının getdikcə daha da artdığını bəyan edib. Avropa Parlamentində çıxışı zamanı Yunker Britaniyanın son şans qaldığını bildirib. Onun sözlərinə görə, Britaniya parlamentinin İcmalar Palatası aprelin 12-dək "Brexit" razılaşmasını qəbul etsə, Aİ prosesin mayın 22-dək uzadılmasına razılıq verəcək. Jan-Klod Yunker vurğulayıb ki, 12 aprel "Brexit" razılaşmasının parlament tərəfindən təsdiqlənməsi üçün son tarixdir. Bu, baş verməyə, müddət daha uzadılmayacaq.

Rövşən ATAĞİSİYEV, "Xalq qəzeti"

Ukrayna artıq NATO-nun bir addımlığındadır

☐ Ukraynanın müdafiə nazirinin müavini Oleq Şevçuk bildirib ki, Ukrayna artıq NATO-nun bir addımlığındadır. Ukrayna NATO-ya əlaqələri genişləndirir və Rusiya müdafiə kompleksinin asılılığından azad olur.

Qeyd edək ki, bu ilin əvvəllərində Kiyev hökuməti ölkə konstitusiyasında dəyişiklik edərək Ukraynanın Avropa İttifaqına və NATO-ya daxil olmasına dair yeni qanun layihəsi qəbul etdi.

Lakin Ukrayna hələ də Şimali Atlantika Alyansının standartlarına cavab vermir.

Qəzənfər QASIMOV, "Xalq qəzeti"

✓ Bakı İslam Universiteti tərəfindən Əzizli Ağası İlham oğlunun adına verilmiş diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Suraxanı rayonundan İlqar Abbasov Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahova əzizi

ƏLİ PAŞAYEVİN

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Masallıdan Rafil Hüseynov Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahova əzizi

ƏLİ PAŞAYEVİN

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

HƏSƏN
HƏSƏNOV

TELEFONLAR:

Məsul katib: 493-61-02
Şöbələr: 493-59-03 (8 xətlə), 493-69-47, 493-34-13, 493-34-23, 493-59-47, 493-45-18, 493-33-01, 598-84-13.
Reklam və elanlar: 493-82-21, Faks: (99 412) 493-02-80, 598-28-64;
E-mail: info@xalqqazeti.com, xalqqazeti@gmail.com

"Xalq qəzeti"nin kompüter mərkəzində yığılıb və səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunub.

ÜNVANIMIZ:

AZ-1000, Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 30.
Şəhadətnamə 022273

İNDEKS 0282

TİRAJ 7426

SİFARİŞ 1074

QİYMƏTİ 40 qəpik

Çapa imzalanmışdır 00:00